

Briuselis, 2024 m. birželio 17 d.
(OR. en)

11300/24

Tarpinstitucinė byla:
2023/0234(COD)

ENV 669
COMPET 683
SAN 385
MI 625
IND 322
CONSOM 225
ENT 123
FOOD 81
AGRI 524
CODEC 1564

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10820/24

Komisijos dok. Nr.: 11624/23 + ADD 1 - COM(2023) 420 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies
keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų
– Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas bendro požiūrio dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų, tekstas, kurį Taryba (aplinka) patvirtino 2024 m. birželio 17 d. įvykusiame 4032-ame posėdyje.

Komisijos pasiūlymo pakeitimai pažymėti **paryškintuoju šriftu**, o išbrauktas Komisijos pasiūlymo tekstas pažymėtas simboliu [...].

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

kadangi:

- (1) Europos žaliajame kurse ir Žiedinės ekonomikos veiksmų plane³ raginama stiprinti ir spartinti Sąjungos ir valstybių narių veiksmus, kad būtų užtikrintas tekstilės ir maisto sektorių aplinkosauginis ir socialinis tvarumas, nes šie sektoriai yra daugiausiai išteklių naudojančios sektoriai, darantys didelį neigiamą išorinį poveikį aplinkai. Šiuose sektoriuose finansavimo ir technologijų trūkumai trukdo pereiti prie žiedinės ekonomikos ir mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro. Maisto ir tekstilės sektoriai yra atitinkamai pirmasis ir ketvirtasis daugiausiai išteklių naudojančios sektoriai⁴, juose nevisiškai laikomasi pagrindinių Sąjungos atliekų tvarkymo principų, nustatytų atliekų hierarchijoje, pagal kurią pirmenybė teikiama atliekų prevencijai, o po to – [...] **parengimui** pakartotiniam naudojimui ir perdirbimui. Šioms problemoms spręsti reikalingi sisteminiai sprendimai, grindžiami gyvavimo ciklo principu;
- (2) remiantis ES tvarios ir žiedinės tekstilės ekonomikos strategija⁵, siekiant atsisakyti šiuo metu vyraujančio linijinio tekstilės gaminių projektavimo, gamybos, naudojimo ir atsikratymo jais būdo, reikalingi svarbūs pokyčiai, o ypač būtina riboti greitąją madą. Toje strategijoje laikomasi požiūrio, kad svarbu, jog gamintojai būtų atsakingi už atliekas, kurios susidaro dėl jų gaminių, ir numatoma nustatyti suderintas Sąjungos didesnės gamintojo atsakomybės, taikomos tekstilės gaminiams, taisykles bei taikyti ekologinį rinkliavų diferencijavimą. Joje numatyta, kad pagrindinis tokių taisyklių tikslas – sukurti surinkimo, rūšiavimo, pakartotinio naudojimo, [...] **parengimo** pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo ekonomiką ir skatinti gamintojus užtikrinti, kad jų gaminiai būtų kuriami laikantis žiediškumo principų. Todėl joje numatoma, kad didelė dalis gamintojų įnašų į didesnės gamintojo atsakomybės sistemas turi būti skirta atliekų prevencijos priemonėms ir [...] **parengimui** pakartotiniam naudojimui. Strategija taip pat remiamas poreikis stiprinti ir taikyti novatoriškesnius tvaraus biologinių išteklių valdymo metodus, kad būtų padidintas maisto atliekų žiediškumas ir jų valorizacija bei pakartotinis biologinių tekstilės gaminių naudojimas;

³ 2020 m. kovo 11 d. COM(2020) 98 final.

⁴ ES pertvarkos trajektorijos (europa.eu).

⁵ 2022 m. kovo 30 d. COM(2022) 141 final.

- (3) atsižvelgdamos į neigiamą maisto švaistymo poveikį, valstybės narės įsipareigojo imtis priemonių, kuriomis būtų skatinama maisto atliekų prevencija ir mažinimas pagal 2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos priimtą Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., visų pirma siekti joje nustatyto tikslo iki 2030 m. perpus sumažinti vienam gyventojui tenkantį maisto atliekų kiekį mažmeninės prekybos ir vartojimo lygmenimis ir sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant maisto praradimą po derliaus nuėmimo. Tomis priemonėmis siekiama maisto atliekų prevencijos ir mažinimo pirminės gamybos, perdirbimo ir gamybos, mažmeninės prekybos ir kitokio maisto paskirstymo etapuose, taip pat restoranuose, maitinimo paslaugų įmonėse ir namų ūkiuose;
- (4) po Konferencijos dėl Europos ateities Komisija įsipareigojo suteikti galimybę piliečių forumams diskutuoti ir teikti rekomendacijas prieš priimant tam tikrus svarbiausius pasiūlymus. Todėl nuo 2022 m. gruodžio mėn. iki 2023 m. vasario mėn. buvo sušauktas Europos piliečių forumas, kad parengtų rekomendacijų⁶, kaip sustiprinti maisto atliekų mažinimo veiksmus Sąjungoje, sąrašą. Kadangi daugiau nei pusė Sąjungos maisto atliekų susidaro namų ūkiuose, piliečių įžvalgos apie maisto atliekų prevenciją yra ypač svarbios. Piliečiai rekomendavo tris pagrindines veiksmų kryptis, įskaitant bendradarbiavimo maisto vertės grandinėje stiprinimą, maisto verslo iniciatyvas ir vartotojų elgsenos pokyčių skatinimą. Forumo rekomendacijos ir toliau padės įgyvendinti bendrą Komisijos darbo programą, susijusią su maisto atliekų prevencija, ir gali tapti gairėmis, padedančiomis valstybėms narėms siekti maisto atliekų mažinimo tikslų;

⁶ Visas rekomendacijų sąrašas pateiktas poveikio vertinimo ataskaitos 16 priede.

- (5) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/31/EB⁷ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/12/EB⁸ netaikoma anglies dioksidui, surenkamam ir vežamam geologiškai saugoti ir jau geologiškai saugomam pagal Direktyvos 2009/31/EB reikalavimus. Tačiau ši Direktyvos 2009/31/EB, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2006/12/EB, nuostata nebuvo įtraukta į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB⁹, kuria panaikinta Direktyva 2006/12/EB. Todėl, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, į šią direktyvą įtraukiami Direktyvos 2009/31/EB pakeitimai, susiję su Direktyvos 2008/98/EB netaikymu anglies dioksido, surenkamam ir vežamam geologiškai saugoti ir jau geologiškai saugomam;
- (6) į Direktyvą 2008/98/EB reikia įtraukti tekstilės gaminių gamintojų, **tiekimo rinkai**, interneto platformų, **užsakymų vykdymo paslaugų teikėjų, socialinės ekonomikos subjektų, galutinių naudotojų, neparduotų vartojimo gaminių** ir gamintojo atsakomybę perimančių organizacijų, susijusių su tekstilės gaminiams taikomos didesnės gamintojo atsakomybės įgyvendinimu, apibrėžtis, kad būtų patikslinta šių sąvokų ir susijusių įpareigojimų taikymo sritis;
- (7) valstybės narės tam tikru mastu parengė vartotojams ir maisto tvarkymo subjektams skirtą medžiagą ir vykdė kampanijas, susijusias su maisto atliekų prevencija, tačiau jose daugiausia dėmesio skiriama informuotumui didinti, o ne elgsenos pokyčiams skatinti. Siekiant išnaudoti visas maisto atliekų mažinimo galimybes ir užtikrinti ilgalaikę pažangą, reikia parengti elgsenos pokyčius skatinančias intervencines priemones, pritaikyti jas prie konkrečios valstybių narių situacijos ir poreikių ir visiškai integruoti į nacionalines maisto atliekų prevencijos programas. Taip pat reikėtų skirti dėmesio regioniniams žiediniams sprendimams, įskaitant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, piliečių dalyvavimą ir pritaikymą prie konkrečių regionų, pavyzdžiui, atokiausių regionų ar salų, poreikių;

⁷ OL L 140, 2009 6 5, p. 114.

⁸ OL L 114, 2006 4 27, p. 9.

⁹ OL L 312, 2008 11 22, p. 3.

- (8) nepaisant didėjančio informuotumo apie neigiamą maisto švaistymo poveikį ir padarinius, ES ir valstybių narių lygmeniu priimtų politinių įsipareigojimų ir Sąjungos priemonių, įgyvendintų nuo 2015 m., kai buvo priimtas Žiedinės ekonomikos veiksmų planas, maisto atliekų susidarymas nemažėja tiek, kad būtų padaryta didelė pažanga siekiant 12 JT darnaus vystymosi tikslo (DVT) 12.3 uždavinio. Siekiant užtikrinti reikšmingą indėlį siekiant DVT 12.3 uždavinio, priemonės, kurių turi imtis valstybės narės, turėtų būti sustiprintos, kad būtų padaryta pažanga įgyvendinant šią direktyvą ir kitas tinkamas priemones maisto atliekų susidarymui mažinti. **Šioje direktyvoje išvardijamos intervencijos sritys, kuriose valstybės narės turėtų atitinkamai pritaikyti arba priimti priemones kiekvienam maisto tiekimo grandinės etapui;**
- (9) norint pasiekti rezultatų trumpuoju laikotarpiu ir suteikti maisto tvarkymo subjektams, vartotojams ir valdžios institucijoms reikiamą ilgalaikę perspektyvą, reikėtų nustatyti kiekybinius maisto atliekų susidarymo mažinimo tikslus, kuriuos valstybės narės turėtų pasiekti iki 2030 m.;
- (10) atsižvelgiant į Sąjungos įsipareigojimą siekti DVT 12.3 uždavinio, maisto atliekų mažinimo tikslų, kuriuos valstybės narės turi pasiekti iki 2030 m., nustatymas turėtų būti stipri politinė paskata imtis veiksmų ir užtikrinti reikšmingą indėlį siekiant visuotinių tikslų. Tačiau, atsižvelgiant į teisiškai privalomą tokių tikslų pobūdį, jie turėtų būti proporcingi ir įgyvendinami ir jais turėtų būti atsižvelgiama į įvairių maisto tiekimo grandinės dalyvių vaidmenį ir pajėgumus (visų pirma labai mažų ir mažųjų įmonių). Todėl nustatant teisiškai privalomus tikslus turėtų būti laikomasi laipsniško požiūrio, pradedant nuo žemesnio lygio nei nustatytas DVT, kad būtų užtikrintas nuoseklus valstybių narių atsakas ir reali pažanga siekiant 12.3 uždavinio;

- (11) maisto atliekoms mažinti gamybos ir vartojimo etapuose būtina taikyti skirtingus metodus ir priemones bei įtraukti skirtingas suinteresuotųjų šalių grupes. Todėl vienas tikslas turėtų būti siūlomas perdirbimo ir gamybos etapui, o kitas – mažmeninei prekybai ir kitokiam maisto paskirstymui, restoranams ir maitinimo paslaugų įmonėms bei namų ūkiams. **Kalbant apie pirminės gamybos etapą, Komisija pirmiausia turėtų atlikti tyrimą dėl maisto švaistymo ir nuostolių pirminės gamybos etape, įskaitant visus įvairius pirminės gamybos etapus, kai atsiranda maisto švaistymo ir nuostolių. Šiame tyrime turėtų būti įvertintas maisto švaistymo ir nuostolių pirminės gamybos etape mastas ir priežastys ir nustatyti tinkami svertai tokiam švaistymui ir nuostoliams mažinti;**
- (12) atsižvelgiant į maisto tiekimo grandinės paskirstymo ir vartojimo etapų tarpusavio priklausomybę, ypač į mažmeninės prekybos praktikos įtaką vartotojų elgsenai ir maisto vartojimo namuose bei maitinimo įstaigose santykį, patartina šiems maisto tiekimo grandinės etapams nustatyti vieną bendrą tikslą. Kiekvienam iš šių etapų nustačius atskirus tikslus, atsirastų nereikalingas sudėtingumas ir būtų apribotas valstybių narių lankstumas sutelkti dėmesį į konkrečias joms rūpimas sritis. Siekiant išvengti, kad dėl bendro tikslo tam tikriems veiklos vykdytojams nebūtų sukurta pernelyg didelė našta, valstybėms narėms bus rekomenduojama atsižvelgti į proporcingumo principą nustatant priemones bendram tikslui pasiekti;
- (13) demografiniai pokyčiai daro didelę įtaką suvartojamo maisto kiekiui ir susidarančioms maisto atliekoms. Todėl bendras maisto atliekų mažinimo tikslas, taikomas mažmeninei prekybai ir kitokiam maisto paskirstymui, restoranams ir maitinimo paslaugų įmonėms bei namų ūkiams, turėtų būti išreikštas procentiniu vienu gyventojui tenkančio maisto atliekų kiekio pokyčiu, kad būtų atsižvelgta į gyventojų skaičiaus pokyčius. **Atsižvelgiant į tai, kad turistai nėra įskaičiuojami į bendrąją populiaciją, ir kad valstybėse narėse turizmo apimtys atitinkamais ataskaitiniais metais gali didėti arba mažėti, Komisija turėtų parengti pataisos koeficientą, kad padėtų valstybėms narėms pasiekti maisto atliekų mažinimo tikslą vienam gyventojui mažmeninės prekybos ir kitokio maisto skirstymo etapuose, restoranuose bei maitinimo paslaugų įmonėse ir namų ūkiuose, taikant to tikslo korekcijas atsižvelgiant į turizmo srautus;**

- (13a) maisto atliekų kiekio mažinimo perdirbimo ir gamybos sektoriuose tikslu neatsižvelgiama į galimus gamybos lygio sumažėjimus ar padidėjimus, nepriklausomus nuo valstybių narių veiksmų, tas operacijas vykdančiose pramonės šakose. Kad būtų atsižvelgta į šiuos gamybos lygių svyravimus maisto perdirbimo ir gamybos pramonėje, Komisija turėtų parengti pataisos koeficientą, kuris padėtų valstybėms narėms pasiekti maisto atliekų mažinimo perdirbimo ir gamybos sektoriuose tikslą, pakoreguotą atsižvelgiant į gamybos lygio pokyčius;
- (14) remiantis Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2019/1597¹⁰ nustatyta suderinta metodika, pirmieji metai, kuriais buvo renkami duomenys apie maisto atliekų kiekį, buvo 2020 m. Todėl nustatant maisto atliekų mažinimo tikslus, kaip [...] **ataskaitinius metus** reikėtų naudoti 2020 m. Valstybėms narėms, kurios gali įrodyti, kad maisto atliekų kiekio matavimus vykdė prieš 2020 m., taikydamos metodus, atitinkančius Deleguotąjį sprendimą (ES) 2019/1597, turėtų būti leidžiama naudoti ankstesnius [...] **ataskaitinius metus. Jei valstybė narė nustato, kad už 2020 m. surinkti duomenys dėl COVID-19 pandemijos neatspindi maisto atliekų susidarymo jos teritorijoje masto, ji gali kaip ataskaitinius metus naudoti 2021 m., 2022 m. arba 2023 m.;**
- (15) siekiant užtikrinti, kad laipsniškas požiūris į visuotinio tikslo įgyvendinimą padėtų įvykdyti užsibrėžtus uždavinius, teisiškai privalomų maisto atliekų mažinimo tikslų lygiai turėtų būti peržiūrėti ir, jei reikia, patikslinti, kad būtų atsižvelgta į valstybių narių ilgainiui padarytą pažangą. Tai leistų prireikus pakoreguoti tikslus, kad būtų padidintas Sąjungos indėlis, tikslai būtų dar labiau [...] **suderinti** su DVT 12.3 uždaviniu, kuris turi būti pasiektas iki 2030 m., ir kad būtų numatyta tolesnės pažangos kryptis po šios datos;

¹⁰ 2019 m. gegužės 3 d. Komisijos deleguotasis sprendimas (ES) 2019/1597, kuriuo, siekiant vienodo maisto atliekų kiekio matavimo, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB papildoma nuostatomis dėl bendros metodikos ir būtiniausių kokybės reikalavimų (OL L 248, 2019 9 27, p. 77).

- (16) siekiant užtikrinti geresnį, savalaikiškesnį ir vienodesnį nuostatų, susijusių su maisto atliekų prevencija, įgyvendinimą, numatyti bet kokius įgyvendinimo trūkumus ir sudaryti sąlygas imtis veiksmų anksčiau, nei sueis tikslų įgyvendinimo terminai, 2018 m. įvesta ankstyvojo perspėjimo ataskaitų sistema turėtų būti išplėsta, kad apimtų ir maisto atliekų mažinimo tikslus;
- (17) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnio 2 dalyje nurodytą principą „teršėjas moka“ svarbu, kad gamintojai, [...] **pirmą kartą valstybės narės [...] rinkai tiekiantys** tam tikrus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, prisiimtų atsakomybę už jų tvarkymą pasibaigus jų gyvavimo ciklui, taip pat pratęstų jų gyvavimo ciklą, tiekdami rinkai pakartotinai naudoti naudotus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, kurie **įvertinti kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**. Siekiant įgyvendinti principą „teršėjas moka“, tikslinga nustatyti tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių tvarkymo įpareigojimus gamintojams, įskaitant bet kurį gamintoją, importuotoją ar platintoją, kurie, nepriklausomai nuo naudojamo pardavimo būdo, kuris be kita ko, gali būti pardavimas pagal nuotolinės prekybos sutartis, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/83/ES¹¹ 2 straipsnio 7 punkte, pirmą kartą savo vardu arba naudodami savo prekių ženklą profesiniu pagrindu patiekia tuos gaminius rinkai valstybės narės teritorijoje. Į gamintojų, kuriems taikoma didesnė gamintojo atsakomybė, taikymo sritį neturėtų būti įtraukti [...] savarankiškai dirbantys siuvėjai, gaminantys gaminius pagal individualius užsakymus, atsižvelgiant į mažesnę jų vaidmenį tekstilės rinkoje, taip pat tie, kurie rinkai [...] **pirmą kartą tiekia** naudotus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, **kurie įvertinti kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, arba tokius gaminius, pagamintus iš naudotų ar atliekomis tapusių tų gaminių, siekiant Sąjungoje skatinti pakartotinį naudojimą **ir ilgesnę naudojimo trukmę**, įskaitant taisymą, atnaujinimą, **patobulinimą, perdarymą** ir kūrybinį perdirbimą, kai pakeičiamos tam tikros pirminio gaminio funkcijos;

¹¹ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (OL L 304, 2011 11 22, p. 64).

- (17a) šioje dalinio keitimo direktyvoje „naudoti tekstilės gaminiai“ reiškia atskirai surinktus tekstilės gaminius, kuriais atsikrato galutinis naudotojas, nepriklausomai nuo ketinimo ir galimybės juos pakartotinai naudoti buvimo arba nebuvimo. Šiame etape šie naudoti tekstilės gaminiai gali būti tinkami pakartotiniam naudojimui arba gali būti atliekos; jų vertinimas dar neatliktas. Dėl šios priežasties atskirai surinkti naudoti tekstilės gaminiai nuo jų surinkimo laikomi atliekomis, nebent galutiniai naudotojai juos tiesiogiai perdavė ir pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojas arba socialinės ekonomikos subjektai surinkimo punkte juos tiesiogiai profesionaliai įvertino kaip tinkamus pakartotiniam naudojimui. „Naudoti tekstilės gaminiai, įvertinti kaip tinkami pakartotiniam naudojimui“ reiškia tekstilės gaminius, kurie po surinkimo, rūšiavimo, parengimo pakartotiniam naudojimui arba po tiesioginio profesionalaus įvertinimo surinkimo punkte buvo įvertinti kaip tinkami pakartotiniam naudojimui. Naudoti tekstilės gaminiai, įvertinti kaip tinkami pakartotiniam naudojimui, turėtų būti nelaikomi atliekomis tapusia tekstile;
- (18) esami atskiros tekstilės gaminių surinkimo vykdymo arba tokio vykdymo planavimo, tiek taikant didesnės gamintojo atsakomybės sistemas, tiek kitus metodus, būdai labai skiriasi vienas nuo kito. Didesnės gamintojo atsakomybės sistemų taikymo atžvilgiu taip pat esama didelių skirtumų, pavyzdžiui, dėl gaminių, kuriems jos būtų taikomos, gamintojų atsakomybės ir valdymo modelių. Todėl Direktyvoje 2008/98/EB nustatytos didesnės gamintojo atsakomybės taisyklės apskritai turėtų būti taikomos tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojams skirtoms didesnės gamintojo atsakomybės sistemoms. Tačiau jos turėtų būti papildytos kitomis konkrečiomis nuostatomis, susijusiomis su tekstilės sektoriaus ypatumais, visų pirma didele mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) dalimi tarp gamintojų, [...] **socialinės ekonomikos subjektų** vaidmeniu ir pakartotinio naudojimo svarba didinant tekstilės vertės grandinės tvarumą. Jos taip pat turėtų būti išsamesnės ir labiau suderintos, kad nebūtų sukurta susiskaidžiusi rinka, galinti turėti neigiamą poveikį sektoriui, ypač labai mažoms įmonėms ir MVI, surinkimo ir apdorojimo [...] srityse, taip pat kad būtų numatytos aiškos paskatos kurti tvarius tekstilės gaminius ir vykdyti tvarią politiką bei sudarytos palankesnės sąlygos antrinių žaliavų rinkose. Šiomis aplinkybėmis valstybės narės raginamos apsvarstyti galimybę išduoti leidimus kelioms gamintojo atsakomybę perimančioms organizacijoms, nes tokių gamintojo atsakomybę perimančių organizacijų konkurencija gali suteikti didesnę naudą vartotojams, paskatinti inovacijas, sumažinti sąnaudas, pagerinti **atskirą [...]** surinkimą ir padidinti gamintojų, norinčių sudaryti sutartis su tokiomis organizacijomis, pasirinkimo galimybes;

(18a) tose valstybėse narėse, kuriose, palyginti su ES vidurkiu, yra didesnė dalis jų rinkai pirmą kartą tiekiamų naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, įvertintų kaip tinkami pakartotiniam naudojimui, ir jų rinkai pirmą kartą tiekiamų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, gautų iš tokių naudotų ir atliekomis tapusių gaminių, iš tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojų surinktų didesnės gamintojo atsakomybės rinkliavų gali nepakakti tų gaminių atliekų tvarkymo išlaidoms padengti. Tinkamų stebėsenos reikalavimų didesnės gamintojo atsakomybės sistemose nustatymas siekiant įvertinti, kaip tie gaminiai prisideda prie atliekų susidarymo ateityje, bus svarbus duomenų šaltinis, padėsiantis ateityje priimti galimus sprendimus tuos gaminius laikyti patenkančiais į didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, nustatytos pagal šią direktyvą, taikymo sritį. Tuo tarpu, siekiant užtikrinti atliekų tvarkymo, kurį reikia atlikti vykdant didesnės gamintojo atsakomybės pareigas, išlaidų finansavimą, valstybės narės, kuriose yra didesnė tų gaminių dalis, turėtų turėti galimybę paprašyti gamintojų atsakomybę perimančių organizacijų reikalauti, kad komercinio pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojai prisidėtų, kad tokie gaminiai pirmą kartą būtų patiekti jų rinkai. Šiuo atžvilgiu prašomas komercinio pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojų įnašas turėtų atspindėti atliekų hierarchiją ir visų pirma būtinybę skatinti tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių pakartotinį naudojimą. Tie įnašai yra skirti tik naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių gaminių surinkimo ir vėlesnio atliekų tvarkymo išlaidoms padengti ir bet kuriuo atveju turėtų būti mažesni už įnašą, kurio prašoma iš tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojų. Tokiu atveju ir laikantis valstybių narių pareigos aiškiai apibrėžti atitinkamų didesnės gamintojo atsakomybės sistemoje dalyvaujančių subjektų funkcijas ir pareigas, valstybės narės gali įtraukti papildomas pareigas tiems komercinio pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojams, pavyzdžiui, pareigą pranešti arba registruoti. Komercinio pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojais laikomi komerciniai subjektai ir socialinės ekonomikos subjektai, kurie tiekia rinkai tuos gaminius, kuriems buvo atliktos pakartotinio naudojimo arba parengimo pakartotiniam naudojimui operacijos (pvz., rūšiavimas, taisymas).

Atsižvelgiant į Mėlynąjį vadovą dėl gaminius reglamentuojančių ES taisyklių įgyvendinimo¹², komercinė veikla suprantama kaip prekių tiekimas verslo aplinkybėmis. Jeigu ne pelno organizacijos vykdo veiklą tokiomis aplinkybėmis, jas taip pat galima laikyti komercinės veiklos vykdytojais. Tai galima įvertinti tik kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į tiekimo reguliarumą, gaminio savybes, tiekėjo siekius ir t. t. Labdaros organizacijų arba kolekcininkų nereguliariai vykdomo gaminių tiekimo iš esmės nereikėtų laikyti verslo aplinkybėmis vykdoma veikla;

- (19) namų apyvokos tekstilė ir drabužiai sudaro didžiausią Sąjungoje suvartojamos tekstilės dalį ir labiausiai prisideda prie netvarių perteklinės gamybos ir perteklinio vartojimo modelių. Be to, visos valstybėse narėse veikiančios atskiros surinkimo sistemos visų pirma skirtos namų apyvokos tekstilės gaminiams ir drabužiams, taip pat kitiems vartojimo etapą jau praėjusiems drabužiams ir drabužių priedams bei avalynei, kurie daugiausia sudaryti ne iš tekstilės. Todėl į nustatytos didesnės gamintojo atsakomybės sistemos taikymo sritį turėtų būti įtraukti [...] **tekstilės, su tekstile susiję ir avalynės gaminiai, skirti naudoti namų ūkio arba kitoms reikmėms, jeigu tokie gaminiai savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašūs į namų ūkio reikmėms skirtus gaminius.** Siekiant gamintojams užtikrinti teisinį tikrumą dėl gaminių, kuriems taikoma didesnė gamintojo atsakomybė, į taikymo sritį patenkantys gaminiai turėtų būti identifikuojami pagal Kombinuotosios nomenklatūros kodus, laikantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87¹³ I priedo;

¹² 2022 m. Komisijos pranešimas „Mėlynasis vadovas dėl gaminius reglamentuojančių ES taisyklių įgyvendinimo“ (2022/C 247/01).

¹³ OL L 256, 1987 9 7, p. 1.

- (20) tekstilės sektoriuje naudojama daug išteklių. Nors tiek žaliavų, tiek tekstilės gamybos srityje didžioji dalis su drabužių, avalynės ir namų apyvokos tekstilės gaminių vartojimu Sąjungoje susijusio spaudimo ir poveikio patiriama trečiosiose šalyse, jie dėl savo visuotinio poveikio klimatui ir aplinkai daro poveikį ir Sąjungai. Todėl [...] **tekstilės** atliekų prevencija, parengimas pakartotiniam naudojimui ir perdirbimas gali padėti sumažinti šio sektoriaus aplinkosauginį pėdsaką pasaulyje, taip pat ir Sąjungoje. Be to, dabartinis neefektyviai išteklius naudojantis [...] **tekstilės** atliekų tvarkymas neatitinka atliekų hierarchijos ir daro žalą aplinkai tiek Sąjungoje, tiek trečiosiose šalyse, be kita ko, dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų deginant atliekas ir jas šalinant sąvartynuose;
- (21) taikant didesnę gamintojo atsakomybę už tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius siekiama užtikrinti aukštą aplinkos ir sveikatos apsaugos lygį Sąjungoje, sukurti surinkimo, rūšiavimo, pakartotinio naudojimo, [...] **parengimo** pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo, visų pirma uždarąjo ciklo pluošto perdirbimo, ekonomiką, taip pat paskatas gamintojams, kad jų gaminiai būtų kuriami laikantis žiediško principų. Tekstilės gaminių ir avalynės gamintojai turėtų finansuoti surinkimo, rūšiavimo pakartotiniam naudojimui, parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo išlaidas, taip pat surinktų naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, **su tekstile susijusių** ir avalynės **gminių**, įskaitant neparduotus vartojimo gaminius, laikomus atliekomis, kurie buvo tiekiami valstybių narių teritorijoje įsigaliojus šiai dalinio keitimo direktyvai, perdirbimo bei kitokio apdorojimo išlaidas, užtikrinant, jog didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimai nebūtų taikomi atgaline data ir atitiktų teisinio tikrumo principą. Šie gamintojai taip pat turėtų finansuoti **bent** mišrių surinktų komunalinių atliekų sudėties tyrimų, paramos **tekstilės, kurioje nėra susirūpinimą keliančių medžiagų, ekologinio projektavimo**, rūšiavimo ir perdirbimo technologijų moksliniams tyrimams ir plėtrai, ataskaitų apie atskirą surinkimą, pakartotinį naudojimą ir kitokį apdorojimą teikimo bei galutinių naudotojų informavimo apie tekstilės gaminių poveikį ir tvarų tvarkymą išlaidas;

(21a) atsižvelgiant į tai, kad trūksta patikimų duomenų apie tekstilės atliekas ir didesnės gamintojo atsakomybės, kurią turi nustatyti valstybės narės, sistemų finansavimą, Komisija ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d. turėtų peržiūrėti šią direktyvą, kad apsvarstytų galimybę nustatyti atliekų prevencijos, surinkimo, parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo tikslus, taip pat įvertintų, ar nacionalinės didesnės gamintojo atsakomybės sistemos yra nepakankamai ar per daug finansuojamos dėl to, kad į gamintojo sąvokos apibrėžtį neįtraukti subjektai, tiekiantys rinkai naudotus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, įvertintus kaip tinkami pakartotiniam naudojimui, ir tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, gautus iš tokių naudotų ar atliekomis tapusių gaminių arba jų dalių;

(22) gamintojai turėtų būti atsakingi už visų naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių surinkimo sistemų sukūrimą ir užtikrinimą, kad jie vėliau būtų rūšiuojami pakartotinai naudoti, [...] **parengti** pakartotiniam naudojimui ir perdirbti, siekiant kuo labiau padidinti dėvėtų drabužių ir avalynės prieinamumą ir sumažinti atliekų, kurios apdorojamos pagal atliekų hierarchiją mažiausiai pageidaujamais būdais, kiekį. Veiksmingiausias būdas gerokai sumažinti tekstilės gaminių poveikį klimatui ir aplinkai yra užtikrinti, kad jie galėtų būti ir būtų naudojami ir pakartotinai naudojami ilgiau. Tai taip pat turėtų sudaryti sąlygas taikyti tvarius ir žiedinius verslo modelius, tokius kaip pakartotinis naudojimas, nuoma ir taisymas, grąžinimo paslaugos ir naudotų daiktų mažmeninė prekyba, kurie padėtų kurti naujas ekologiškas ir kokybiškas darbo vietas, o piliečiams suteiktų galimybių sutaupyti lėšų. Siekiant atsieti [...] **tekstilės** atliekų susidarymą nuo sektoriaus augimo, labai svarbu nustatyti gamintojų atsakomybę už atliekas, susidarančias dėl jų gaminių. Todėl gamintojai taip pat turėtų būti atsakingi už perdirbimą, visų pirma teikdami pirmenybę uždarojo ciklo pluošto perdirbimo didinimui, ir kitas naudojimo operacijas bei šalinimą;

(23) gamintojai ir gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos turėtų finansuoti tekstilės perdirbimo, ypač uždarojo ciklo pluošto perdirbimo, kuris suteikia galimybę perdirbti įvairesnes medžiagas ir sukurti žaliavų šaltinį tekstilės gamybai Sąjungoje, didinimą. Taip pat svarbu, kad gamintojai finansiškai remtų mokslinius tyrimus ir inovacijas, susijusius su automatinio rūšiavimo ir rūšiavimo pagal sudėtį sprendimų, leidžiančių atskirti ir perdirbti mišrias medžiagas bei nukenksminti atliekas, technologine plėtra, kad būtų galima diegti aukštos kokybės uždarojo ciklo pluošto perdirbimo sprendimus ir panaudoti perdirbtą pluoštą. Siekiant palengvinti šios direktyvos reikalavimų laikymąsi, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tekstilės sektoriaus ekonominės veiklos vykdytojai, ypač mažosios ir vidutinės įmonės, gautų informaciją ir pagalbą, kurios turėtų būti teikiamos kaip rekomendacijos, finansinė parama, galimybė gauti finansavimą, specializuota valdymo ir personalo mokymo medžiaga arba organizacinė ir techninė pagalba. Jei parama finansuojama iš valstybės išteklių, įskaitant atvejus, kai visa parama finansuojama iš valdžios institucijos nustatytų ir iš atitinkamų įmonių surinktų įnašų, ji gali būti valstybės pagalba, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje; tokiais atvejais valstybės narės privalo užtikrinti atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms. Privačių ir viešųjų investicijų į tekstilės sektoriaus žiedišumą ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą telkimas taip pat yra pagrindinis kelių Sąjungos finansavimo programų ir veiksmų planų, pavyzdžiui, Žiedišumo centrų iniciatyvos ir specialių kvietimų teikti pasiūlymus pagal programą „Europos horizontas“, tikslas. Taip pat būtina toliau vertinti galimybę nustatyti Sąjungos tekstilės gaminių perdirbimo tikslus, kad būtų remiama ir skatinama technologinė plėtra ir investicijos į perdirbimo infrastruktūrą, taip pat skatinamas ekologinis projektavimas perdirbamumo tikslais;

(24) [...] naudoti ir atliekomis tapę tekstilės, su tekstile susiję ir avalynės gaminiai turėtų būti renkami atskirai nuo kitų atliekų srautų, pavyzdžiui, metalų, popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, medienos ir biologinių atliekų, kad juos būtų galima pakartotinai panaudoti ir kokybiškai perdirbti. Atsižvelgiant į poveikį aplinkai ir medžiagų nuostolius, atsirandančius dėl to, kad naudoti ir atliekomis tapę tekstilės gaminiai nesurenkami atskirai ir dėl to neapdorojami aplinkai saugiu būdu, naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių surinkimo tinklas turėtų apimti visą valstybių narių teritoriją, įskaitant atokiausius regionus, būti arti galutinio naudotojo ir nebūti nukreiptas tik į tas vietas ir gaminius, kurių atveju surinkimas yra pelningas. Surinkimo tinklas turėtų būti organizuojamas bendradarbiaujant su kitais atliekų tvarkymo ir pakartotinio naudojimo sektoriuose veiklą vykdančiais subjektais, pavyzdžiui, savivaldybėmis ir [...] **socialinės ekonomikos subjektais**. Atsižvelgiant į didelę naudą aplinkai ir klimatui, susijusią su pakartotiniu naudojimu, pagrindinis ir antrinis surinkimo tinklo tikslas turėtų būti atitinkamas pakartotinai naudoti ir perdirbti tinkamų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių surinkimas. [...] **Nuolatinis atskiros surinkimo lygio didėjimas** skatintų [...] **geresnius** pakartotinio naudojimo rezultatus ir kokybišką perdirbimą tekstilės tiekimo grandinėse, skatintų kokybiškų antrinių žaliavų panaudojimą ir padėtų planuoti investicijas į tekstilės rūšiavimo ir perdirbimo infrastruktūrą. Siekiant patikrinti ir pagerinti surinkimo tinklo ir informavimo kampanijų veiksmingumą, reikėtų reguliariai atlikti surinktų mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimus bent NUTS 2 lygmeniu, kad būtų galima nustatyti, kiek jose yra atliekomis tapusios tekstilės, **su tekstile susijusių** ir avalynės **gaminų**. Be to, gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos turėtų kasmet viešai paskelbti informaciją apie atskiros surinkimo sistemų rezultatus ir atskiros surinkimo [...] **kiekį pagal svorį, rodantį nuolatinį didėjimą**;

(25) atsižvelgiant į svarbą [...] socialinės ekonomikos subjektų vaidmenį esamose tekstilės surinkimo sistemose ir jų potencialą kurti vietinius, tvarius, dalyvaujamuosius ir įtraukius verslo modelius bei kokybiškas darbo vietas Sąjungoje, vadovaujantis ES socialinės ekonomikos veiksmų plano¹⁴ tikslais, įvedant didesnės gamintojo atsakomybės sistemas turėtų būti palaikoma ir remiama [...] socialinės ekonomikos subjektų, dalyvaujančių naudotų tekstilės gaminių tvarkyme, veikla. Todėl šie subjektai turėtų būti laikomi atskiro surinkimo sistemų partneriais, remiančiais pakartotinio naudojimo ir taisymo masto didinimą ir kuriančiais kokybiškas darbo vietas visiems, ypač pažeidžiamoms grupėms. **Atsižvelgiant į rūšiavimo reikalavimų svarbą vaidmenį tekstilės surinkimo sistemose tiek gamintojo atsakomybę perimančiose organizacijose, tiek savarankiškai, jie taip pat turėtų būti taikomi naudotiems ir atliekomis tapusiems tekstilės, su tekstile susijusiems ir avalynės gaminiams, kuriuos surenka socialinės ekonomikos subjektai. Šiuo atžvilgiu socialinės ekonomikos subjektai kompetentingai institucijai taip pat turėtų pranešti apie savo tekstilės surinkimą ir apdorojimą. Valstybės narės gali iš dalies arba visiškai atleisti socialinės ekonomikos subjektus, kurie neeksportuoja naudotų arba atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, nuo informacijos teikimo pareigų, jei dėl tokių informacijos teikimo pareigų vykdymo tokiems subjektams būtų užkraunama neproporcinga administracinė našta. Atskiras pranešimas apie gautų neparduotų prekių dalį sudarys sąlygas valstybėms narėms stebėti Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentu¹⁵ nustatyto draudimo sunaikinti neparduotas prekes poveikį socialinės ekonomikos subjektams;**

¹⁴ 2021 m. gruodžio 9 d. COM(2021) 778 final.

¹⁵ OL: prašom įrašyti nuorodos numerį, kai dokumentas bus priimtas.

(26) gamintojai ir gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos turėtų aktyviai dalyvauti informuojant galutinius naudotojus, ypač vartotojus, apie tai, kad naudoti ir atliekomis tapę tekstilės, **su tekstile susiję** ir avalynės **gaminiai** turėtų būti renkami atskirai, kad veikia surinkimo sistemos ir kad galutiniai naudotojai atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant atliekų prevenciją ir ekologiškai optimalų [...] **tekstilės** atliekų tvarkymą. Ši informacija turėtų apimti tekstilės ir avalynės gaminių pakartotinio naudojimo priemonių prieinamumą ir tvaraus vartojimo naudą aplinkai bei tekstilės drabužių pramonės poveikį aplinkai, sveikatai ir visuomenei. Galutiniai naudotojai taip pat turėtų būti informuojami apie jų svarbų vaidmenį priimančią informaciją pagrįstus, atsakingus ir tvarius tekstilės vartojimo sprendimus ir užtikrinant ekologiškai optimalų atliekomis tapusių tekstilės, [...] **su tekstile susijusių ir avalynės gaminių** tvarkymą. Šie informacijos reikalavimai taikomi kartu su reikalavimais dėl informacijos apie tekstilės gaminius teikimo galutiniams naudotojams, nustatytais Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamente¹⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1007/2011¹⁷. Teikiant informaciją visiems galutiniams naudotojams turėtų būti naudojamos šiuolaikinės informacinės technologijos. Informacija turėtų būti teikiama tiek tradiciniais būdais, kaip antai patalpų ir lauko plakatuose ir per socialinės žiniasklaidos kampanijas, tiek novatoriškesnėmis priemonėmis, kaip antai teikiant elektroninę prieigą prie svetainių per QR kodus;

¹⁶ OL: prašom įrašyti nuorodos numerį, kai dokumentas bus priimtas.

¹⁷ 2011 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1007/2011 dėl tekstilės pluoštų pavadinimų ir susijusio tekstilės gaminių pluoštų sudėties ženklavimo ir žymėjimo, kuriuo panaikinamos Tarybos direktyva 73/44/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/73/EB bei 2008/121/EB (OL L 272, 2011 10 18, p. 1).

(27) siekiant padidinti tekstilės gaminių žiediškumą ir aplinkos tvarumą bei sumažinti neigiamą poveikį klimatui ir *aplinkai, Reglamente .../... [LB: prašom įrašyti Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento serijos numerį ir institucijas bei baigti pildyti išnašą]*¹⁸ bus nustatyti privalomi tekstilės **ir avalynės** gaminių ekologinio projektavimo reikalavimai, kuriais, priklausomai nuo to, kas pagal poveikio vertinimą bus naudinga didinant tekstilės tvarumą aplinkos atžvilgiu, bus reglamentuojamas tekstilės gaminių patvarumas, galimumas pakartotinais panaudoti, pataisomumas ir uždarojo ciklo pluošto perdirbimo potencialas, taip pat privalomoji perdirbtojo pluošto dalis tekstilės gaminiuose. Juo taip pat bus reglamentuojamas susirūpinimą keliančių medžiagų buvimas, kad būtų galima kuo labiau sumažinti jų kiekį ir jas kontroliuoti, siekiant sumažinti atliekų susidarymą ir pagerinti perdirbimą, taip pat sintetinių pluoštų patekimo į aplinką prevencija ir mažinimas, kad būtų gerokai sumažintas mikroplastiko atsiskyrimas. Be to, veiksminga ekonominė priemonė, skatinanti kurti tvaresnius tekstilės gaminius ir taip tobulinti žiedinį projektavimą yra didesnės gamintojo atsakomybės rinkliavų diferencijavimas. Siekiant suteikti stiprią paskatą ekologiniam projektavimui ir kartu atsižvelgti į vidaus rinkos tikslus ir tekstilės sektoriaus, kurį daugiausia sudaro MVI, sudėtį, būtina suderinti didesnės gamintojo atsakomybės rinkliavų diferencijavimo kriterijus, remiantis svarbiausiais ekologinio projektavimo parametrais, kad tekstilės gaminius būtų galima apdoroti pagal atliekų hierarchiją. Rinkliavų diferencijavimas pagal ekologinio projektavimo kriterijus turėtų būti grindžiamas ekologinio projektavimo reikalavimais ir jų matavimo metodikomis, priimtomis pagal Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą tekstilės **ir avalynės** gaminiams arba pagal kitus Sąjungos teisės aktus, kuriais nustatomi suderinti tekstilės **ir avalynės** gaminių tvarumo kriterijai ir jų matavimo metodai, ir tik tais atvejais, kai pastarieji yra priimti. Tikslinga įgalioti Komisiją priimti suderintas rinkliavų diferencijavimo taisykles, siekiant užtikrinti, kad rinkliavų diferencijavimo kriterijai būtų suderinti su tais gaminiams taikomais reikalavimais.

Pramonės ir prekybos strategijos turi įtakos gaminio naudojimo trukmei, t. y. išorinių priežasčių sąlygotam jo patvarumui, kurį galima kiekybiškai įvertinti kaip tikimybę, kad gaminys taps atliekomis dėl su jo modeliu nesusijusių problemų, todėl vidinė tekstilės gaminio kokybė dabar tampa mažareikšme jo gyvavimo ciklo pabaigos priežastimi. Dėl šių strategijų gaminys išmetamas dar nepasibaigus jo potencialiam

¹⁸ OL: prašom įrašyti nuorodos numerį, kai dokumentas bus priimtas.

gyvavimo ciklui, o to rezultatas – perteklinis tekstilės gaminių vartojimas ir dėl to susidarantis perteklinis tekstilės atliekų kiekis.

Laikydamosi principo „teršėjas moka“ ir principo, kad aukščiausias atliekų srities hierarchijos lygmuo yra atliekų prevencija, taip pat siekdamos kovoti su tekstilės gaminių pertekliniu vartojimu ir vėlesniu pertekliniu tekstilės atliekų susidarymu ir siekdamos sudaryti sąlygas geriau tvarkyti jų gyvavimo ciklo pabaigą, galiausiai sumažinant jų poveikį aplinkai, valstybės narės gali moduluoti gamintojų finansinius įnašus remdamosi praktika, lemiančia tokį perteklinį tekstilės atliekų susidarymą, visų pirma kiek tai susiję su pramonės ir prekybos strategijomis;

- (28) siekiant stebėti, ar gamintojai laikosi įpareigojimų, susijusių su jų finansinėmis ir organizacinėmis pareigomis užtikrinti naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, kuriuos jie pirmą kartą patiekia rinkai valstybės narės teritorijoje, tvarkymą, būtina, kad kiekviena valstybė narė sukurtų ir tvarkytų gamintojų registrą ir kad gamintojai būtų įpareigoti jame registruotis. Registracijos reikalavimai ir formatas turėtų būti kuo labiau suderinti visoje Sąjungoje, kad registracija būtų lengvesnė, visų pirma tais atvejais, kai gamintojai tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius pirmą kartą patiekia rinkai skirtingose valstybėse narėse. Registre pateikta informacija turėtų būti prieinama tiems subjektams, kurie dalyvauja tikrinant, ar laikomasi didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimų ir ar užtikrinamas jų vykdymas;
- (29) kadangi 99 proc. tekstilės sektoriaus sudaro mažosios ir vidutinės įmonės, įgyvendinant didesnės gamintojo atsakomybės sistemą, taikomą tekstilės, su tekstile susijusiems ir avalynės gaminiams, turėtų būti siekiama kuo labiau sumažinti administracinę naštą. Todėl didesnė gamintojo atsakomybė turėtų būti užtikrinama kolektyviai, t. y. atsakomybę gamintojų vardu turėtų prisiimti gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos, **įskaitant valstybės valdomas gamintojo atsakomybę perimančias organizacijas, jeigu valstybė narė mano, kad tai tinkama.** Gamintojo atsakomybę perimančioms organizacijoms turėtų būti privaloma gauti valstybės narės leidimą ir jos turėtų dokumentais įrodyti, *inter alia*, kad turi pakankamai finansinių išteklių dėl didesnės gamintojo atsakomybės patiriamoms išlaidoms padengti ir kad jos vykdo tą atsakomybę. **Valstybės valdomų gamintojo atsakomybę perimančių organizacijų atveju, kadangi nėra atstovaujamo gamintojo suteikto įgaliojimo, šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai dėl tokių įgaliojimų neturėtų būti taikomi;**

- (30) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2065¹⁹ 30 straipsniu [...] [...] interneto platformų, leidžiančių vartotojams sudaryti nuotolinės prekybos sutartis su [...] **prekiautojais**, paslaugų teikėjai, prieš leidžiant gamintojui naudotis platformos paslaugomis, yra įpareigojami iš to [...] **prekiautojo** gauti tam tikrą identifikacinę informaciją ir [...] **prekiautojo** patvirtinimą, kad jis įsipareigoja siūlyti tik tuos gaminius ar paslaugas, kurie atitinka taikomas Sąjungos teisės taisykles. **Šios direktyvos tikslais gamintojai, siūlantys pirmą kartą rinkai pateiktus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius Sąjungoje esantiems vartotojams, turėtų būti laikomi prekiautojais;**
- (30a)** siekiant užtikrinti veiksmingą didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimų vykdymą, [...] registracija tekstilės gamintojų registre, kurį valstybės narės privalo sukurti pagal šią direktyvą, [...] **turėtų būti laikoma tinkama informacija [...] Reglamento (ES) 2022/2065 30 straipsnio 1 dalies d punkto tikslais. Be to, [...] to reglamento 30 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytas patvirtinimas turėtų apimti gamintojo įsipareigojimą [...] siūlyti tik tuos tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, kuriems taikomi šioje direktyvoje nustatyti didesnės gamintojo atsakomybės reikalavimai. [...] Reglamento (ES) 2022/2065 30 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose [...] nustatytų reikalavimų laikymasis [...] neturėtų reikšti bendrosios pareigos stebėti informaciją, kurią [...] interneto platformų, [...] leidžiančių vartotojams sudaryti nuotolinės prekybos sutartis su gamintojais, paslaugų teikėjai perduoda ar saugo, bei aktyviai ieškoti faktų ar aplinkybių, kurie bylotų apie neteisėtą veiklą. Tokių platformų paslaugų teikėjams taikomos Reglamento (ES) 2022/2065 IV skyriuje nustatytos vykdymo užtikrinimo taisyklės, susijusios su pirmiau minėtais reikalavimais;**

¹⁹ OL L 277, 2022 10 27, p. 1.

- (30b) panašios nepageidaujamos pareigų vengimo situacijos gali susidaryti užsakymų vykdymo paslaugų teikėjų atveju. Į šią direktyvą įtrauktos tam tikros nuostatos, kuriomis siekiama tokioms situacijoms užkirsti kelią laikantis požiūrio, panašaus į nustatytąjį Reglamente (ES) 2022/2065 interneto platformų paslaugų teikėjų atžvilgiu;**
- (31) siekiant užtikrinti, kad tekstilės gaminiai būtų apdorojami pagal Direktyvoje 2008/98/EB nustatytą atliekų hierarchiją, gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos turėtų užtikrinti, kad visiems atskirai surinktiems tekstilės gaminiams ir avalynei būtų taikomos rūšiavimo operacijos, kurių metu būtų atrenkami abu gaminiai, tinkami pakartotiniam naudojimui, kuris atitinka gaunančiųjų naudotos tekstilės ir perdirbimo žaliavų rinkų poreikius Sąjungoje ir visame pasaulyje. Atsižvelgiant į didesnę naudą aplinkai, susijusią su tekstilės gaminių gyvavimo ciklo pratęsimu, pagrindinis rūšiavimo operacijų tikslas turėtų būti pakartotinis naudojimas, o po to – rūšiavimas perdirbti, jei gaminiai profesionaliai įvertinami kaip netinkami pakartotinai naudoti. Šiuos rūšiavimo, įskaitant pirminį rūšiavimą, kuris gali būti vykdomas surinkimo punkte, reikalavimus Komisija pirmiausia turėtų parengti kaip dalį suderintų naudotų tekstilės **gaminių, įvertintų kaip tinkamų pakartotiniam naudojimui**, ir perdirbtų tekstilės gaminių nelaikymo atliekomis kriterijų Sąjungoje. Tokie suderinti kriterijai turėtų užtikrinti surinktų frakcijų, taip pat rūšiuoti, atliekų naudojimo operacijoms ir antrinėms žaliavoms skirtų medžiagų srautų nuoseklumą ir aukštą kokybę tarpvalstybiniu mastu, o tai savo ruožtu turėtų palengvinti pakartotinio naudojimo ir perdirbimo vertės grandinių plėtrą. Naudoti **tekstilės, su tekstile susiję ir avalynės gaminiai, kuriuos galutiniai naudotojai tiesiogiai perduoda ir kuriuos** pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojai arba [...] socialinės ekonomikos subjektai **surinkimo punkte tiesiogiai** profesionaliai įvertino kaip tinkamus pakartotiniam naudojimui, neturėtų būti laikomi atliekomis. **Kadangi galutinis naudotojas nėra apmokytas atskirti pakartotinai naudoti ir perdirbti tinkamų gaminių, reikia atlikti profesionalų įvertinimą. Profesionalus įvertinimas reiškia, kad galutinis sprendimas naudotus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius klasifikuoti kaip tinkamus pakartotiniam naudojimui paliekamas ne galutiniam naudotojui, o tiems, kurie gauna naudotus gaminius surinkimo punkte ir kuriems rengiami mokymai ar gairės, kad būtų užtikrintas tinkamas įvertinimas.** Jei pakartotinis naudojimas, **parengimas pakartotiniam naudojimui** ar perdirbimas techniškai neįmanomas, atliekų hierarchija vis tiek turėtų būti taikoma, kai įmanoma vengiant atliekų, visų pirma biologiškai skaidžių tekstilės gaminių, kurie yra išmetamo metano šaltinis, šalinimo sąvartynuose ir išgaunant šiluminę energiją iš atliekų, jei jas tenka deginti;

(32) panaudotų **tekstilės gaminių, įvertintų kaip tinkamų pakartotiniam naudojimui**, ir atliekomis tapusių tekstilės gaminių eksportas už ES ribų nuolat didėja – eksportas sudaro didžiausią po vartojimo etapo ES susikaupusių tekstilės gaminių pakartotinio naudojimo rinkos dalį. Atsižvelgiant į tai, kad iki 2025 m. įvedus atskirą surinkimą gerokai padaugės surenkamos [...] atliekomis tapusios **tekstilės**, siekiant užtikrinti aukštą aplinkos apsaugą, svarbu stiprinti pastangas kovoti su neteisėtu atliekų, pateikiamų kaip ne atliekos, vežimu į trečiąsias šalis. *Remiantis Reglamentu .../... [LB: prašom įrašyti Reglamento dėl atliekų vežimo priėmimo institucijas ir serijos numerį bei baigti pildyti išnašą]*²⁰ ir atsižvelgiant į tikslą užtikrinti tvarų tekstilės gaminių, kurių vartojimo etapas pasibaigęs, tvarkymą ir kovoti su neteisėtu atliekų vežimu, turėtų būti numatyta, kad su visais atskirai surinktais naudotais tekstilės, su tekstile susijusiais ir avalynės gaminiais prieš juos vežant būtų atlikta rūšiavimo operacija. Be to, turėtų būti numatyta, kad visi atskirai surinkti naudoti tekstilės, su tekstile susiję ir avalynės gaminiai būtų laikomi atliekomis ir jiems būtų taikomi Sąjungos atliekų teisės aktai, įskaitant teisės aktus dėl atliekų vežimo, kol juos išrūšiuoja kvalifikuotas rūšiavimo pakartotinai naudoti ir perdirbti veiklos vykdytojas, **kuris gali juos klasifikuoti kaip tinkamus pakartotiniam naudojimui**. Rūšiavimas turėtų būti vykdomas pagal suderintus rūšiavimo reikalavimus, kuriais užtikrinama aukštos kokybės pakartotiniam naudojimui tinkama frakcija, atitinkanti ją gaunančių naudotos tekstilės rinkų ES ir pasaulyje poreikius, ir nustatant kriterijus, pagal kuriuos būtų galima atskirti naudotus gaminius, **įvertintus kaip tinkamus pakartotiniam naudojimui**, nuo atliekų. Prie naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, **įvertintų kaip tinkamų pakartotiniam naudojimui**, siuntų turėtų būti pridedama informacija, įrodanti, kad šie gaminiai yra rūšiavimo arba parengimo pakartotiniam naudojimui operacijos rezultatas ir kad jie yra tinkami pakartotiniam naudojimui. **Gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos ir socialinės ekonomikos subjektai turėtų teikti ataskaitas apie atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių eksportą ir naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, laikomų tinkamais pakartotiniam naudojimui, eksportą, kad valstybės narės galėtų stebėti tokį eksportą siekdamos geriau suprasti tekstilės vertės grandinę;**

²⁰ OL: prašom įrašyti nuorodos numerį, kai dokumentas bus priimtas.

- (33) kad valstybės narės pasiektų šioje direktyvoje nustatytus tikslus, jos turėtų peržiūrėti savo maisto atliekų prevencijos programas, įtraukdamos į jas naujas priemones, **kai tinkama**, kuriose dalyvautų įvairūs viešojo ir privačiojo sektorių partneriai ir būtų numatyti koordinuoti veiksmai, pritaikyti konkrečioms probleminėms sritims, taip pat požiūriams ir elgsenai, dėl kurių švaistomas maistas. Rengdamos šias programas valstybės narės galėtų semtis įkvėpimo iš Piliečių forumo maisto švaistymo klausimais parengtų rekomendacijų, **Europos vartotojų maisto atliekų forumo vadovo, kuriame pateikiamos priemonės, geriausios praktikos pavyzdžiai ir rekomendacijos, kaip sumažinti vartotojų maisto švaistymą, ir ES maisto nuostolių ir švaistymo prevencijos platformos pasikeitimo nuomonėmis rezultatų**;
- (34) aiški atskaitomybė už maisto atliekų prevencijos priemones ir jų valdymas yra būtini siekiant užtikrinti veiksmingą veiksmų, kuriais siekiama pokyčių ir šioje direktyvoje nustatytų tikslų, koordinavimą. Dėl bendros daugelio valdžios institucijų darbotvarkės ir suinteresuotųjų šalių, dalyvaujančių kovoje su maisto atliekomis valstybėse narėse, įvairovės reikia paskirti kompetentingą instituciją, atsakingą už bendrą veiksmų koordinavimą nacionaliniu lygmeniu;
- (35) siekiant veiksmingiau stebėti gaminių pakartotinį naudojimą, įskaitant tekstilės gaminių pakartotinį naudojimą ir [...] **parengimą** pakartotiniam naudojimui, be kita ko, atsižvelgiant į galimą veiksmingumo tikslų nustatymą ateityje, reikėtų padidinti informacijos apie komunalinių tekstilės gaminių, kurių vartojimo etapas pasibaigęs, tvarkymą ES lygmeniu detalumą. Pakartotinio naudojimo ir [...] **parengimo** pakartotiniam naudojimui duomenys yra pagrindiniai duomenų srautai, skirti atliekų susidarymo atsiejimui nuo ekonomikos augimo ir perėjimo prie tvarios, įtraukios ir žiedinės ekonomikos stebėti. Todėl šiuos duomenų srautus turėtų valdyti Europos aplinkos agentūra;

- (36) [...] **Komisijos deleguotuoju sprendimu (ES) 2019/1597 nustatoma** vienodo maisto atliekų kiekio matavimo bendra metodika ir būtiniausi kokybės reikalavimai **pagal Direktyvos 2008/98/EB 9 straipsnio 8 dalį. Siekiant pagerinti valstybių narių teikiamų duomenų apie maisto atliekų kiekį kokybę, patikimumą ir palyginamumą, Komisijai ir toliau turėtų būti deleguoti toje nuostatoje nustatyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Aiškumo tikslu tie įgaliojimai turėtų būti perkelti (su nedideliais pakeitimais) į naują straipsnį, kuriame kalbama konkrečiai apie maisto atliekų susidarymo prevenciją;**
- (37) siekiant suderinti Direktyvoje 2008/98/EB išvardytus Kombinuotosios nomenklatūros kodus su Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 1 priede išvardytais kodais, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus dėl Direktyvos 2008/98/EB IVc priedo pakeitimų. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (38) siekiant užtikrinti vienodas Direktyvos 2008/98/EB įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl suderinto registravimo registre formos, pagrįstos 22b straipsnio 4 dalyje nustatytais informacijos reikalavimais, rinkliavų diferencijavimo kriterijų, taikomų 22c straipsnio 3 dalies a punkto taikymo tikslais[...]. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²¹;

²¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 02 28, p. 13).

- (39) todėl Direktyva 2008/98/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (40) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. didinti maisto **atliekų** ir [...] **naudotos tekstilės bei** tekstilės atliekų tvarkymo aplinkosauginį tvarumą ir užtikrinti laisvą naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės gaminių judėjimą vidaus rinkoje, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tuos tikslus galima pasiekti tik Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam subsidarumo tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Pakeitimai

Direktyva 2008/98/EB iš dalies keičiama taip:

2 straipsnio 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) į atmosferą pasklindančioms dujinėms išlakoms ir anglies dioksidui, kuris surenkamas bei transportuojamas geologinio saugojimo tikslais ir geologiškai saugomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/31/EB*;

* 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 85/337/EEB, direktyvas 2000/60/EB, 2001/80/EB, 2004/35/EB, 2006/12/EB, 2008/1/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 (OL L 140, 2009 6 5, p. 114).“;

3 straipsnyje įterpiami šie punktai:

„4b) IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojas – gamintojas, importuotojas, platintojas arba kitas fizinis ar juridinis asmuo, išskyrus tuos, kurie tiekia naudotus IVc priede išvardytus tekstilės, **su tekstile susijusius** ir avalynės gaminius, **įvertintus kaip tinkamus pakartotiniam naudojimui**, taip pat IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ar avalynės gaminius, kurie gauti iš rinkoje esančių tokių naudotų gaminių arba tokių gaminių atliekų ar jų dalių, [...] ir savarankiškai dirbančius siuvėjus, kuris, nepriklausomai nuo jo naudojamo pardavimo būdo, kuris, be kita ko, gali būti pardavimas pagal nuotolinės prekybos sutartis, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/83/ES* 2 straipsnio 7 dalyje:

- a) yra įsisteigęs valstybėje narėje ir gamina IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ar avalynės gaminius savo vardu ar naudodamas savo prekių ženklą arba užsako kam nors juos jam sukurti bei pagaminti ir savo vardu arba naudodamas savo prekių ženklą pirmą kartą patiekia juos tos valstybės narės teritorijoje;
- b) yra įsisteigęs valstybėje narėje ir savo vardu ar naudodamas savo prekių ženklą perparduoda tos valstybės narės teritorijoje IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ar avalynės gaminius, kuriuos pagamino a punkte nurodytas kitas gamintojas ir ant kurių nenurodomas to gamintojo pavadinimas ar jo naudojamas prekinis pavadinimas ar prekių ženklas;
- c) yra įsisteigęs valstybėje narėje ir toje valstybėje narėje profesiniu pagrindu pirmą kartą patiekia IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ar avalynės gaminius iš kitos valstybės narės arba iš trečiosios šalies arba
- d) valstybėje narėje parduoda IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ar avalynės gaminius nuotolinio ryšio priemonėmis tiesiogiai galutiniams naudotojams, įskaitant privačius namų ūkius ir naudotojus, kurie nėra privatūs namų ūkiai, o įsisteigęs yra kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje;

4c) tiekimas rinkai – produkto, skirto platinti ar naudoti [...] valstybės narės rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo;

4d) gamintojo atsakomybę perimanti organizacija – juridinis asmuo, finansiniu aspektu arba finansiniu ir operatyviniu aspektais organizuojantis didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimų vykdymą gamintojų vardu;

4e) interneto platforma – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2065** 3 straipsnio i punkte apibrėžta interneto platforma;

4ea) užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas – užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1020* 3 straipsnio 11 punkte;**

4f) vartotojas – fizinis asmuo, kuris veikia su jo prekybos veikla, verslu, amatu ar profesija nesusijusiais tikslais;

4g) galutinis naudotojas – galutinis naudotojas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1020* 3 straipsnio 21 punkte;**

4h) socialinės ekonomikos subjektas – prekes tiekiantis ir paslaugas teikiantis privatinės teisės subjektas, įskaitant kooperatyvus, savidraudos draugijas, asociacijas, įskaitant labdaros organizacijas, fondus ar socialines įmones, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1057** 2 straipsnio 1 dalies 13 punkte, kurie veikia pagal šiuos principus:**

i) žmonių, taip pat socialinių arba aplinkosaugos tikslų viršenybė pelno atžvilgiu;

ii) viso pelno ir pertekliaus arba didžiosios jų dalies reinvestavimas toliau siekiant socialinių ar aplinkosauginių tikslų ir vykdyti veiklą savo narių ar naudotojų arba visos visuomenės apskritai labui ir

iii) demokratinis arba dalyvaujamasis valdymas.

4i) neparduotas vartojimo gaminys – neparduotas vartojimo gaminys, kaip apibrėžta Reglamento .../... (OL p.) [LB: prašom įrašyti Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento paskelbimo duomenis] 2 straipsnyje;

* 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (OL L 304, 2011 11 22, p. 64).

** 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).

*** 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1).

**** 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).“;

2a) 6 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„2a. Visų pirma Komisija priima įgyvendinimo aktą dėl atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių nebelaikymo atliekomis kriterijų. Priimdama šį įgyvendinimo aktą Komisija įtraukia kriterijus dėl tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, kurie įvertinti kaip tinkami pakartotiniam naudojimui, ir perdirbtų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių.“;

- 3) 9 straipsnio 1 dalies g bei h punktai ir 5, 6 bei 8 dalys išbraukiami;
- 4) įterpiamas šis 9a straipsnis:

„9a straipsnis

Maisto atliekų susidarymo prevencija

1. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių siekdamos užkirsti kelią maisto atliekų susidarymui pirminės gamybos, perdirbimo bei gamybos ir mažmeninės prekybos bei kitokio maisto skirstymo etapuose, taip pat restoranuose, maitinimo paslaugų įmonėse ir namų ūkiuose. Tos priemonės turi apimti **bent** tokias priemones:
 - a) kurti ir remti elgsenos pokyčius skatinančias intervencines priemones maisto atliekų kiekiui mažinti ir informavimo kampanijas informuotumui apie maisto atliekų prevenciją didinti;
 - b) nustatyti ir šalinti maisto tiekimo grandinės veikimo neefektyvumo aspektus ir remti visų jos dalyvių bendradarbiavimą, kartu užtikrinant teisingą prevencinių priemonių sąnaudų ir naudos paskirstymą;
 - c) skatinti maisto dovanojimą ir kitokį jo perskirstymą žmonėms vartoti, pirmenybę teikiant žmonių reikmėms, o ne naudojimui gyvūnų pašarams ar pakartotiniam perdirbimui į ne maisto produktus;
 - d) remti mokymą ir įgūdžių ugdymą, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir socialinės ekonomikos [...] subjektams.

Valstybės narės užtikrina, kad visi atitinkami tiekimo grandinės dalyviai būtų proporcingai jų pajėgumams ir funkcijoms įtraukti į maisto atliekų susidarymo prevenciją maisto tiekimo grandinėje, skiriant ypatingą dėmesį tam, kad būtų išvengta neproporcingo poveikio mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

2. Valstybės narės stebi ir vertina savo maisto atliekų prevencijos priemonių įgyvendinimą, įskaitant maisto **atliekų** kiekio mažinimo tikslų, nurodytų 4 dalyje, laikymąsi, matuodamos maisto atliekų kiekį pagal metodiką, nustatytą pagal 3 dalį.
3. Komisijai pagal 38a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma nuostatomis dėl bendros metodikos ir būtiniausių kokybės reikalavimų, užtikrinančių vienodą maisto atliekų kiekio matavimą, nustatymo, **siekiant pagerinti valstybių narių teikiamų duomenų dėl maisto atliekų kiekio kokybę, patikimumą ir palyginamumą, įskaitant metodus, susijusius su maisto atliekų frakcijos, sudarytos iš dalių, skirtų žmonėms nuryti, matavimu.**
4. Valstybės narės imasi būtinų ir tinkamų priemonių, kad iki 2030 m. gruodžio 31 d. nacionaliniu lygmeniu pasiektų šiuos maisto atliekų mažinimo tikslus:
 - a) palyginti su 2020 m., 10 % sumažinti perdirbimo ir gamybos etape susidarančių maisto atliekų kiekį;
 - b) palyginti su 2020 m., 30 % sumažinti bendrą mažmeninės prekybos ir kitokio maisto skirstymo etapuose, restoranuose bei maitinimo paslaugų įmonėse ir namų ūkiuose susidarančių maisto atliekų kiekį, tenkantį vienam gyventojui.

5. Jei valstybė narė gali pateikti ankstesnių nei 2020 m. ataskaitinių metų duomenis, surinktus taikant metodus, panašius į Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2019/1597 nustatytą metodiką ir būtiniausius kokybės reikalavimus, užtikrinančius vienodą maisto atliekų kiekio matavimą, gali būti naudojami ankstesni ataskaitiniai metai. Valstybė narė apie ketinimą naudoti ankstesnius ataskaitinius metus [per 18 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo] praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms ir pateikia Komisijai duomenis bei jiems rinkti naudojamus matavimo metodus. **Jei valstybė narė nustato, kad už 2020 m. surinkti duomenys dėl COVID-19 pandemijos neatspindi maisto atliekų susidarymo jos teritorijoje masto, ji gali kaip ataskaitinius metus naudoti 2021 m., 2022 m. arba 2023 m. Valstybė narė per [18 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie savo ketinimą kaip ataskaitinius metus naudoti 2021 m., 2022 m. arba 2023 m., kartu nurodydama to priežastis.**
- 5a. **Kad padėtų valstybėms narėms pasiekti 4 dalies b punkte nustatytus maisto atliekų mažinimo tikslus, ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina korekcinį koeficientą, kad būtų atsižvelgiama į turizmo apimčių padidėjimą arba sumažėjimą, palyginti su ataskaitiniais metais. Šis įgyvendinimo aktas priimamas laikantis šios direktyvos 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**
- 5b. **Kad padėtų valstybėms narėms pasiekti 4 dalies a punkte nustatytus maisto atliekų mažinimo tikslus, ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina korekcinį koeficientą, kad būtų atsižvelgiama į gamybos lygio perdirbimo ir gamybos pramonės sektoriuose padidėjimą arba sumažėjimą, palyginti su ataskaitiniais metais. Šis įgyvendinimo aktas priimamas laikantis šios direktyvos 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**
6. Jei Komisija mano, kad duomenys, **susiję su ankstesniais nei 2020 m. ataskaitiniais metais**, neatitinka 5 dalyje nustatytų sąlygų, ji per šešis mėnesius nuo pranešimo, pateikto pagal tą dalį, gavimo priima sprendimą, kuriuo valstybės narės prašoma kaip ataskaitinius metus naudoti ne valstybės narės pasiūlytus, o 2020 arba kitus metus.

7. Ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Komisija peržiūri 4 dalyje nustatytus iki 2030 m. pasiektinus tikslus, kad, jei tikslinga, juos pakoreguotų ir (arba) išplėstų įtraukdama kitų maisto tiekimo grandinės etapų, taip pat apsvarstytų, ar reikia nustatyti naujų tikslų laikotarpiui po 2030 m., **be kita ko, įvertinant galimybes nustatyti tikslą dėl maisto atliekų frakcijos, sudarytos iš dalių, skirtų žmonėms nuryti.** Tuo tikslu Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

7a. Komisija atlieka tyrimą dėl maisto švaistymo ir nuostolių pirminės gamybos etape, įskaitant visus įvairius pirminės gamybos etapus, kai atsiranda maisto švaistymo ir nuostolių. Šiame tyrime turi būti įvertintas maisto švaistymo ir nuostolių pirminės gamybos etape mastas ir priežastys ir nustatyti tinkami svertai tokiam švaistymui ir nuostoliams mažinti. Remdamasi šiuo įvertinimu Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.“;

[...]

5a) 11 straipsnyje įterpiama nauja 6a dalis:

„6a. Ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d. Komisija apsvarsto galimybę nustatyti tekstilės atliekų prevencijos, surinkimo, parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo tikslus. Tuo tikslu Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, prie kurios, jei tikslinga, pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.“;

5b) 11 straipsnyje įterpiama nauja 6b dalis:

„6b. Ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d. Komisija atlieka peržiūrą, kad įvertintų, ar pagal šią direktyvą nustatytos didesnės gamintojo atsakomybės sistemos, taikomos IVc priede išvardytiems tekstilės, su tekstile susijusiems ir avalynės gaminiams, apima išlaidas, susijusias su šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų perkėlimu į nacionalinę teisę. Jei remdamasi peržiūra Komisija nustato, kad didesnės gamintojo atsakomybės sistemų finansavimo nepakanka 22a straipsnyje nurodytoms išlaidoms padengti, Komisija, kai tinkama, ir ne vėliau kaip per dvejus metus nuo peržiūros pabaigos pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų užtikrintas visiškas išlaidų padengimas pagal principą „teršėjas moka“.“;

6) 11b straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Bendradarbiaudama su Europos aplinkos agentūra, Komisija likus ne mažiau kaip trejiems metams iki kiekvieno iš 9a straipsnio 4 dalyje ir 11 straipsnio 2 dalies c, d bei e punktuose ir 3 dalyje nustatytų terminų parengia tuose punktuose bei dalyse nustatytų tikslų įgyvendinimo pažangos ataskaitą.“;

7) įterpiami šie 22a–22d straipsniai:

„22a straipsnis

Didesnės gamintojo atsakomybės sistemos taikymas tekstilės gamybai

1. Laikydamosi 8 ir 8a straipsnių valstybės narės užtikrina, kad gamintojams būtų taikoma didesnė gamintojo atsakomybė už IVc priede išvardytus [...] **tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminius** [...], kuriuos jie pirmą kartą patiekia rinkai valstybės narės teritorijoje.

- 1a. Valstybės narės užtikrina, kad kitoje valstybėje narėje įsisteigęs gamintojas, kaip apibrėžta 3 straipsnio 4b dalies d punkte, jų teritorijoje pirmą kartą rinkai tiekiantis IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, rašytiniu įgaliojimu paskirtų jų teritorijoje įsisteigusį juridinį arba fizinį asmenį įgaliotuoju atstovu gamintojo pareigoms, susijusioms su didesnės gamintojo atsakomybės sistema jų teritorijoje, vykdyti. Valstybės narės gali nustatyti, kad trečiojoje valstybėje įsisteigęs gamintojas, kaip apibrėžta 3 straipsnio 4b dalies d punkte, jų teritorijoje pirmą kartą rinkai tiekiantis IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, rašytiniu įgaliojimu paskirtų jų teritorijoje įsisteigusį juridinį arba fizinį asmenį įgaliotuoju atstovu gamintojo pareigoms, susijusioms su didesnės gamintojo atsakomybės sistema jų teritorijoje, vykdyti.
2. Komisijai pagal 38a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šios direktyvos IVc priedas siekiant jame išvardytus Kombinuotosios nomenklatūros kodus suderinti su Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87* 1 priede išvardytais kodais.
3. Valstybės narės aiškiai apibrėžia atitinkamų subjektų, dalyvaujančių įgyvendinant, stebint ir tikrinant 1 dalyje nurodytą didesnės gamintojo atsakomybės sistemą, vaidmenis ir atsakomybę.
4. Valstybės narės užtikrina, kad IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojai padengtų **bent** šias išlaidas:
- a) naudotų ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių surinkimo ir paskesnio atliekų tvarkymo, kuris apima:
- 1) tų naudotų produktų surinkimą pakartotiniam naudojimui ir atskirą atliekomis tapusių gaminių surinkimą [...], **skirtą parengti** pakartotiniam naudojimui ir perdirbti, laikantis 22c ir 22d straipsnių;

2) 1 punkte nurodyto surinkto krovinio vežimą toliau rūšiuoti pakartotiniam naudojimui, [...] **parengimui** pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo operacijoms, laikantis 22d straipsnio;

3) 1 punkte nurodyto surinkto krovinio rūšiavimą, [...] **parengimą** pakartotiniam naudojimui, perdirbimą bei kitas naudojimo operacijas ir šalinimą;

4) [...] **socialinės ekonomikos subjektų** ir kitų [...] **subjektų**, kurie yra 22c straipsnio 5 ir 11 dalyse nurodytos surinkimo sistemos dalis, **atlikus 1, 2 ir 3 operacijas** susidariusių atliekų [...] surinkimą, vežimą ir apdorojimą;

b) surinktų mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimo, atliekamo pagal 22d straipsnio 6 dalį;

c) informacijos apie tekstilės, **su tekstile susijusių** ir avalynės gaminių tvarų naudojimą, atliekų prevenciją, pakartotinį naudojimą, parengimą pakartotiniam naudojimui, **įskaitant taisymą**, perdirbimą, kitokį naudojimą bei jų šalinimą teikimo pagal 22c straipsnio 13 dalies 14 ir 17 punktus;

d) duomenų rinkimo ir teikimo kompetentingoms institucijoms pagal 37 straipsnį;

e) paramos moksliniams tyrimams ir plėtrai, kuriais siekiama tobulinti rūšiavimo ir perdirbimo procesus, visų pirma siekiant didinti uždarojo ciklo pluošto perdirbimo mastą, **ir kurti patvarius, daugkartinius ir perdirbamus tekstilės gaminius, kuriuose nėra susirūpinimą keliančių medžiagų**, nedarant poveikio Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms.

4a. Valstybės narės gali nuspręsti, kad IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojai turi dalinai arba visiškai padengti šio straipsnio 4 dalies a punkte nurodytas išlaidas, susijusias su atliekomis tapusiais IVc priede išvardytais tekstilės, su tekstile susijusiais ir avalynės gaminiais, kurie patenka į mišrias komunalines atliekas.

5. Valstybės narės užtikrina, kad IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojai padengtų šio straipsnio 4 dalyje nurodytas išlaidas, susijusias su naudotais ir atliekomis tapusiais IVc priede išvardytais tekstilės, su tekstile susijusiais ir avalynės gaminiais, pristatomais į pagal 22c straipsnio 5 ir 11 punktus įsteigtus surinkimo punktus, kai tokie gaminiai pirmą kartą patiekti rinkai valstybės narės teritorijoje [...] **ne anksčiau kaip** [LB: prašom įrašyti šios dalinio keitimo direktyvos įsigaliojimo datą].
6. 4 dalyje nurodytos padengtinios išlaidos turi neviršyti išlaidų, būtinų toje dalyje nurodytoms paslaugoms ekonomiškai efektyviai teikti, ir yra skaidriai nustatomos tarp atitinkamų subjektų. **Kai būtina siekiant užtikrinti 4 dalies a punkte nurodytų atliekų tvarkymo, kuris turi būti vykdomas kaip dalis didesnės gamintojo atsakomybės pareigų, išlaidų finansinį padengimą, kiekviena valstybė narė gali reikalauti iš gamintojo atsakomybę perimančių organizacijų, kad jos reikalautų įnašo iš komercinių pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojų, kurie jos teritorijoje pirmą kartą tiekia naudotus IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, kurie įvertinti kaip tinkami pakartotiniam naudojimui, ir IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, pagamintus iš tokių naudotų arba atliekomis tapusių gaminių. Iš komercinių pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojų reikalaujamas įnašas bet kuriuo atveju turi būti mažesnis nei iš IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojų reikalaujamas įnašas.**
7. Siekdamas laikytis Reglamento (ES) 2022/2065 30 straipsnio 1 dalies d ir e punktų, valstybės narės užtikrina, kad į to reglamento 3 skyriaus 4 skirsnio taikymo sritį patenkančių interneto platformų, per kurias vartotojai gali sudaryti nuotolinės prekybos sutartis su gamintojais, siūlančiais IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius Sąjungoje esantiems vartotojams, **prieš leisdami jiems naudotis savo teikiamomis paslaugomis**, paslaugų teikėjai iš gamintojų gautų šią informaciją:
- a) informaciją apie registraciją 22b straipsnyje nurodytame gamintojų registre toje valstybėje narėje, kurioje yra vartotojas, ir gamintojo registracijos tame registre numerį (-ius);

- b) gamintojo pasitvirtinimą, kuriuo jis įsipareigoja siūlyti tik tokius IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, dėl kurių valstybėje narėje, kurioje yra vartotojas, laikomasi šio straipsnio 1 ir 4 dalyse ir 22c straipsnio 1 dalyje nurodytų didesnės gamintojo atsakomybės reikalavimų.
8. Laikydamosi 8, 8a ir 22a–22d straipsnių valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos didesnės gamintojo atsakomybės sistemos būtų nustatytos iki [*LB: prašom įrašyti datą – trisdešimt mėnesių nuo šios dalinio keitimo direktyvos įsigaliojimo*].
9. **Valstybės narės priima priemones siekdamos užtikrinti, kad gamintojai, siūlantys IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius Sąjungoje esantiems galutiniams naudotojams, užsakymų vykdymo paslaugų teikėjams to teikėjo ir to gamintojo sutarties dėl bet kurios iš Reglamento (ES) 2019/1020 3 straipsnio 11 punkte nurodytų paslaugų sudarymo metu suteiktą 7 dalyje nurodytą informaciją.**
10. **Valstybės narės užtikrina, kad užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas, gavęs 9 dalyje nurodytą informaciją ir paslaugų teikėjo ir gamintojo sutarties dėl bet kurios iš Reglamento (ES) 2019/1020 3 straipsnio 11 punkte nurodytų paslaugų sudarymo metu, naudodamasis bet kokia laisvai prieinama oficialia interneto duomenų baze ar valstybės narės arba Sąjungos suteikta elektronine sąsaja arba viešai prieinamu registracijos sąrašu pagal 39 straipsnio 10 dalį, arba prašydamas gamintojo pateikti patvirtinamuosius dokumentus iš patikimų šaltinių, dėtų visas pastangas siekdamas įvertinti, ar 9 dalyje nurodyta informacija yra patikima ir išsami. Šios direktyvos tikslais už pateiktos informacijos tikslumą atsako gamintojai.**

Valstybės narės užtikrina, kad:

- i) jei užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas gauna pakankamai informacijos arba turi pagrindo manyti, kad kuris nors iš atitinkamo gamintojo gautas 9 dalyje nurodytos informacijos elementas yra netikslus, neišsamus arba neatnaujintas, tas paslaugų teikėjas nedelsdamas arba per Sąjungos ir nacionalinėje teisėje nustatytą laikotarpį pareikalauja, kad gamintojas tą padėtį ištaisytų, ir
- ii) jei gamintojas tos informacijos neištaiso arba išsamiai nepapildo, užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas skubiai sustabdo savo paslaugų, susijusių su IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių siūlymu Sąjungoje esantiems galutiniams naudotojams, teikimą tam gamintojui, kol prašymas nebus visiškai įvykdytas. Užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas gamintojui nurodo paslaugų teikimo sustabdymo priežastis.

11. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2019/1150 4 straipsniui, jei užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas sustabdo savo paslaugos teikimą pagal šio straipsnio 10 dalį, valstybės narės užtikrina, kad atitinkamas gamintojas turėtų teisę užginčyti užsakymų vykdymo paslaugų teikėjo sprendimą valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs užsakymų vykdymo paslaugų teikėjas, teisme.

22b straipsnis

Tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojų registras

1. Valstybės narės sukuria IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojų registrą, kad galėtų stebėti, kaip tie gamintojai laikosi 22a straipsnio ir 22c straipsnio 1 dalies.

[...] Ne vėliau kaip [**LB: prašom įrašyti datą – trisdešimt mėnesių po šios dalinio keitimo direktyvos įsigaliojimo dienos**] Komisija sukuria svetainę, kurioje pateikiami saitai į visus [...] nacionalinius registrus, kad gamintojus būtų lengviau registruoti visose valstybėse narėse.

2. Valstybės narės užtikrina, kad iš gamintojų būtų reikalaujama registruotis 1 dalyje nurodytame registre. Tuo tikslu valstybės narės reikalauja, kad gamintojai pateiktų registracijos paraišką kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje jie pirmą kartą rinkai patiekia IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius.
3. Valstybės narės leidžia gamintojams savo teritorijoje pirmą kartą patiekti rinkai IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius tik tuo atveju, jei jie arba, įgaliojimo atveju, didesnės gamintojo atsakomybės klausimams jų įgalioti atstovai yra registruoti toje valstybėje narėje.
4. Registracijos paraiškoje, be kita ko, nurodoma ši informacija:
 - a) pavadinimai, prekių ženklai ir prekiniai pavadinimai, jei yra, kuriuos gamintojas naudoja savo veiklai toje valstybėje narėje, ir gamintojo adresas, įskaitant pašto kodą ir vietovę, gatvės pavadinimą ir namo numerį, šalį, telefono numerį, taip pat, jei yra, svetainės adresą bei e. pašto adresą ir vieno bendro informacinio punkto pavadinimą;
 - b) gamintojo nacionalinis identifikavimo kodas, įskaitant jo prekybos registro numerį ar lygiavertį oficialų registracijos numerį, taip pat Sąjungos ar nacionalinis mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris;
 - c) IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, kuriuos gamintojas ketina pirmą kartą patiekti rinkai tos valstybės narės teritorijoje, Kombinuotosios nomenklatūros kodai;
 - d) gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos pavadinimas, pašto kodas, vietovė, gatvė ir namo numeris, šalis, telefono numeris, svetainės adresas, e. pašto adresas ir nacionalinis identifikavimo kodas, taip pat jos prekybos registro numeris arba lygiavertis oficialus registracijos numeris, Sąjungos arba nacionalinis mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris ir atstovaujamo gamintojo įgaliojimas;
 - e) gamintojo arba, **kai taikytina, įgaliootojo atstovo didesnės gamintojo atsakomybės klausimams arba** gamintojo atsakomybės organizacijos pareiškimas, kuriame nurodoma, kad pateikta informacija yra teisinga.

5. Valstybės narės užtikrina, kad šiame straipsnyje nustatytus įpareigojimus gamintojo vardu **pagal rašytinį įgaliojimą** galėtų vykdyti gamintojo atsakomybę perimanti organizacija.

Jei gamintojas yra paskyręs gamintojo atsakomybę perimančią organizaciją, šiame straipsnyje nustatytus įpareigojimus *mutatis mutandis* vykdo ji, jei valstybė narė nenurodo kitaip.

6. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija:
- a) gautų 2 dalyje nurodytas gamintojų registracijos paraiškas per elektroninę duomenų apdorojimo sistemą; duomenys apie ją pateikiami kompetentingos institucijos svetainėje;
 - b) patvirtintų registraciją ir suteiktų registracijos numerį per ne ilgesnį kaip 12 savaičių laikotarpį, kuris prasideda tada, kai pateikiama 4 dalyje nurodyta informacija;
 - c) galėtų nustatyti išsamią su registracijos reikalavimais ir procesu susijusią tvarką neprisidėdama naujų esminių reikalavimų prie tų, kurie nustatyti 4 dalyje;
 - d) iš gamintojų galėtų imti sąnaudomis pagrįstą ir proporcingą mokestį už 2 dalyje nurodytų paraiškų tvarkymą.
7. Kompetentinga institucija gali atsisakyti registruoti gamintoją arba panaikinti jo registraciją, jei nepateikiama 4 dalyje nurodytos informacijos ir susijusių dokumentinių įrodymų ar jie yra nepakankami arba jei gamintojas nebeatitinka 4 dalies d punkte nustatytų reikalavimų.

8. Valstybės narės reikalauja, kad gamintojas arba, kai taikytina, **įgaliotasis atstovas didesnės gamintojo atsakomybės klausimams arba** gamintojo atsakomybę perimanti organizacija nepagrįstai nedelsdami praneštų kompetentingai institucijai apie visus informacijos, pateiktos registracijos įrašė pagal 4 dalies d punktą, pasikeitimus ir apie bet kokią veiklos, susijusios su registracijos įrašė nurodytų tekstilės, **su tekstile susijusių** ir avalynės gaminių patiekimu rinkai pirmą kartą valstybės narės teritorijoje, nutraukimą visam laikui. Gamintojas iš gamintojų registro išbraukiamas, jei jis nebeegzistuoja.
9. Jei gamintojų registre saugoma informacija nėra viešai prieinama, valstybė narė užtikrina, kad interneto platformų, per kurias vartotojai gali sudaryti nuotolinės prekybos sutartis su gamintojais **ir užsakymų vykdymo paslaugų teikėjais, sudarant sutartį dėl bet kurių iš Reglamento (ES) 2019/1020 3 straipsnio 11 punkte nurodytų paslaugų su gamintojais, siūlančiais galutiniams naudotojams IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius**, paslaugų teikėjams būtų nemokamai suteikiama prieiga prie registro.
10. **Ne vėliau kaip [LB: prašom įrašyti datą – 12 mėnesių po šios dalinio keitimo direktyvos įsigaliojimo dienos]** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma suderinta registravimo registre forma, grindžiama šio straipsnio 4 dalyje nustatytais informacijos reikalavimais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

22c straipsnis

Gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos tekstilės sektoriuje

1. Valstybės narės užtikrina, kad IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojai [...] gamintojo atsakomybę perimančiai organizacijai **pavestų** jų vardu vykdyti 22a straipsnyje nustatytus jų didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus.

2. Valstybės narės reikalauja, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos, ketinančios gamintojų vardu vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus pagal 8a straipsnio 3 dalį, 22a, 22b, 22d straipsnius ir šį straipsnį, gautų kompetentingos institucijos leidimą.
3. Valstybės narės reikalauja iš gamintojo atsakomybę perimančių organizacijų užtikrinti, kad IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojų joms mokami finansiniai įnašai:
 - a) būtų grindžiami atitinkamų gaminių svoriu **ir, kai tinkama, kiekiu** ir IVc priede [...] išvardytų tekstilės, **su tekstile susijusių ir avalynės** gaminių atveju būtų diferencijuojami remiantis ekologinio projektavimo reikalavimais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą .../... [*LB: prašom įrašyti Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento numerį, kai reglamentas bus priimtas*]**, kurie yra svarbiausi iš tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių susidarančių atliekų [...] prevencijai ir [...] jų apdorojimui [...] pagal atliekų hierarchiją, ir atitinkamomis tiems kriterijams skirtomis matavimo metodikomis, priimtomis pagal tą reglamentą arba kitus Sąjungos teisės aktus dėl suderintų tvarumo kriterijų ir matavimo metodų nustatymo tekstilės, su tekstile susijusiems ir avalynės gaminiams, ir kuriais užtikrinamas didesnis [...] šių gaminių aplinkosauginis tvarumas ir žiediškas. **Be ekologinio projektavimo reikalavimų, priimtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą .../... [*LB: prašom įrašyti Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento serijos numerį, kai jis bus priimtas*]**, valstybės narės gali reikalauti, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos diferencijuotų finansinį įnašą remdamosi kriterijais, kuriais atsižvelgiama į gamintojų praktiką, dėl kurios per daug pagaminama ir per daug suvartojama tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių ir taip susidaro perteklinis susijusių atliekų kiekis, įskaitant pirmą kartą rinkai pateiktų tekstilės referencinių numerių pagal gamintoją ir laikotarpį skaičių arba tekstilės kolekcijų atnaujinimo dažnumą kartu su atskiros kolekcijos vienetų skaičiumi;**

- b) [...] pagal 8a straipsnio 4 dalies a–c punktus jais būtų atsižvelgta į [...] gamintojo atsakomybę perimančių organizacijų pajamas, gaunamas iš pakartotinio naudojimo, parengimo pakartotiniam naudojimui arba iš antrinių žaliavų, gautų iš perdirbtų atliekomis tapusių tekstilės gaminių, vertės;
 - c) jais būtų užtikrintos vienodos sąlygos gamintojams, neatsižvelgiant į jų kilmę ar dydį, neužkraunant neproporcingos naštos IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminius mažais kiekiais gaminantiems gamintojams, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones.
4. Kai tai būtina siekiant išvengti vidaus rinkos iškraipymo ir užtikrinti suderinamumą su ekologinio projektavimo reikalavimais, priimtais pagal Reglamento .../... [LB: *prašom įrašyti Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento numerį, kai reglamentas bus priimtas*] 4 straipsnį kartu su 5 straipsniu, Komisija [...] **priima** įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi rinkliavų diferencijavimo kriterijai, taikomi šio straipsnio 3 dalies a punkto taikymo tikslais. Tas įgyvendinimo aktas neturi būti susijęs su tikslu įnašų dydžio nustatymu ir yra priimamas laikantis šios direktyvos 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
5. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos nustatytų naudotų ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, nepriklausomai nuo jų pobūdžio, sudedamųjų medžiagų, būklės, pavadinimo, prekinio pavadinimo, prekių ženklo ar kilmės, atskiro surinkimo valstybės narės, kurioje jos tuos gaminius patiekia rinkai pirmą kartą, teritorijoje, sistemą. Pagal atskiro surinkimo sistemą:
- a) 6 dalies a punkte nurodytiems [...] **subjektams** siūlomas tokių naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių surinkimas ir numatoma būtina praktinė jų surinkimo ir vežimo tvarka, įskaitant nemokamą tinkamų surinkimo ir transportavimo konteinerių tiekimą į [...] surinkimo punktus, **kurie yra gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos surinkimo sistemos dalis [...]**;

- b) užtikrinamas nemokamas tokių naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, renkamų [...] surinkimo punktuose, **kurie yra gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos surinkimo sistemos dalis**, surinkimas tokiu dažnumu, kuris proporcingas aprėpiamai teritorijai ir tokių naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, **su tekstile susijusių** ir avalynės gaminių, paprastai renkamų tuose surinkimo punktuose, kiekiui;
- c) užtikrinamas nemokamas [...] **socialinės ekonomikos subjektų ir kitų [...] subjektų** atliekų, susidariusių iš tokių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, kurios renkamos [...] surinkimo punktuose, **kurie yra gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos surinkimo sistemos dalis**, surinkimas.

Bet kokiam gamintojo atsakomybę perimančių organizacijų veiklos koordinavimui toliau taikomos Sąjungos konkurencijos taisyklės.

6. Valstybės narės užtikrina, kad 5 dalyje nurodyta surinkimo sistema:

- a) būtų sudaryta iš surinkimo punktų, kuriuos jų vardu įsteigia gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos ir atliekų tvarkymo subjektai, bendradarbiaudami su vienu ar daugiau iš šių **subjektų**: [...] socialinės ekonomikos subjektais, [...] **mažmenininkais**, valdžios institucijomis, **įskaitant savivaldybes**, ar trečiosiomis šalimis, jų vardu surenkančiomis naudotus ir atliekomis tapusius IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, ir [...] savanoriškų surinkimo punktų **operatoriais**;
- b) apimtų visą valstybės narės teritoriją, atsižvelgiant į gyventojų skaičių ir tankumą, numatomą naudotų ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės produktų kiekį, prieinamumą ir artimumą galutiniams naudotojams, neapsiribojant tik vietovėmis, kuriose tų gaminių surinkimas ir tolesnis tvarkymas yra pelningas;
- c) išlaikytų nuolatinį **technškai įmanomą atskirai surenkamų naudotų ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių kiekio pagal svorį didėjimą**, [...] atsižvelgiant į gerąją patirtį, **kurį atitinka proporcingas surinktose mišrioje komunalinėse atliekose esančių atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių kiekio pagal svorį sumažėjimas**.

7. [...]
8. [...]
9. [...]
10. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojo atsakomybę perimančioms organizacijoms nebūtų leidžiama atsisakyti į pagal 5 dalį sukurta atskiros surinkimo sistemos priimti [...] socialinės **ekonomikos subjektus** ir kitus su pakartotinio naudojimo veikla susijusius subjektus.
11. Nedarant poveikio 5 dalies a ir b punktų ir 6 dalies a punkto taikymui, valstybės narės užtikrina, kad [...] **socialinės ekonomikos subjektams** būtų leidžiama turėti ir naudoti savus atskiros surinkimo punktus ir kad atskiros surinkimo punktų vietose joms būtų taikomos lygiavertės arba lengvatinės sąlygos. Valstybės narės užtikrina, kad iš [...] socialinės ekonomikos subjektų, kurie yra 6 dalies a punkte nurodytų [...] **surinkimo sistemos** dalis, nebūtų reikalaujama surinktų naudotų ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių perduoti gamintojo atsakomybę perimančiai organizacijai.
- 11a. Valstybės narės užtikrina, kad socialinės ekonomikos subjektai, naudojančys savus atskiros surinkimo punktus pagal 11 dalį, bent kartą per metus kompetentingai institucijai pateiktų informaciją, susijusią su IVc priede išvardytais tekstilės, su tekstile susijusiais ir avalynės gaminiais:
- 1) apie naudotų ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių atskiros surinkimo kiekį pagal svorį, atskirai nurodant tokius neparduotus gaminius;
 - 2) apie pakartotinio naudojimo, parengimo pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo kiekį pagal svorį, jei ši informacija žinoma, atskirai nurodant uždarojo ciklo pluošto perdirbimą, ir
 - 3) apie kito naudojimo bei šalinimo kiekį pagal svorį ir
 - 4) apie naudotų IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, kurie laikomi tinkamais pakartotiniam naudojimui, ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių eksporto kiekį pagal svorį.

- 11b. Nukrypstant nuo šio straipsnio 11a dalies, valstybės narės gali socialinės ekonomikos subjektus, kurie neeksportuoja naudotų arba atliekomis IVc priede išvardytų tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, iš dalies arba visiškai atleisti nuo pareigos pateikti 11a dalyje nurodytą informaciją, jei dėl tokių informacijos teikimo pareigų vykdymo tokiems subjektams užkraunama neproporcinga administracinė našta.
12. [...]
13. Valstybės narės užtikrina, kad, be 8a straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos, gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos galutiniams naudotojams [...] teiktų informaciją apie toliau nurodytus aspektus, susijusius su IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, kuriuos gamintojai siūlo valstybės narės teritorijoje, tvariu vartojimu, **be kita ko, naudotų gaminių atveju**, pakartotiniu naudojimu ir tvarkymu gyvavimo ciklo pabaigoje:
- a) [...] **galutinių naudotojų** indėlį į atliekų prevenciją, įskaitant geriausią patirtį, visų pirma populiarinant tvaraus vartojimo modelius, **be kita ko, naudotų gaminių atveju**, ir skatinant gerą naudojamų produktų priežiūrą;
 - b) tekstilės ir avalynės gaminių pakartotinio naudojimo ir taisymo galimybes;
 - c) [...] **galutinių naudotojų** indėlį į atskirą naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, **su tekstile susijusių** ir avalynės **gaminių** surinkimą;
 - d) tekstilės gamybos, visų pirma greitosios mados praktikos ir vartojimo, [...] atliekomis tapusių **tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių** perdirbimo bei kitokio naudojimo, šalinimo, taip pat netinkamo atsikratymo jomis, pvz., išmetimo bet kur ar į mišrias komunalines atliekas, poveikį aplinkai, žmonių sveikatai, taip pat socialinėms ir žmogaus teisėms.

14. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojo atsakomybę perimanti organizacija reguliariai teiktų 13 dalyje nurodytą informaciją ir kad ta informacija būtų atnaujinama ir teikiama šiais būdais:
- a) svetainėse ar kitomis elektroninėmis ryšio priemonėmis;
 - b) skelbiant ją viešosiose erdvėse;
 - c) per švietimo programas ir **informuotumo didinimo** kampanijas;
 - d) naudotojams ir vartotojams lengvai suprantama (-omis) kalba (-omis) parengtose gairėse.
15. Kai valstybėje narėje gamintojų vardu vykdyti didesnės gamintojo atsakomybės įpareigojimus leidžiama kelioms gamintojo atsakomybę perimančioms organizacijoms, valstybės narės užtikrina, kad jos apimtų visą valstybės narės, kurioje taikoma atskiros naudotų ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių surinkimo sistema, teritoriją. Valstybė narė paveda kompetentingai institucijai prižiūrėti, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos savo įpareigojimus vykdytų koordinuotai ir laikydamosi Sąjungos konkurencijos taisyklių, arba tai daryti paskiria nepriklausomą trečiąją šalį.
16. Valstybės narės reikalauja, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos užtikrintų savo žinioje esančių su privačia informacija arba informacija, tiesiogiai siejama su konkrečiais gamintojais ar jų įgaliotais atstovais, susijusių duomenų konfidencialumą.
17. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos, be 8a straipsnio 3 dalies e punkte nurodytos informacijos, savo svetainėse skelbtų:
- a) bent kartą per metus, laikydamosi komercinio ir pramoninio konfidencialumo, – informaciją apie:
 - 1) **pirmą kartą rinkai pateiktų [...] gaminių kiekį, įskaitant kiekį pagal svorį,**

2) [...] naudotų ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, įskaitant neparduotus tokius gaminius, atskiro surinkimo **kiekį pagal svorį, [...] atskirai nurodant** tokius neparduotus gaminius;

3) 3) [...] pakartotinio naudojimo, [...] **parengimo** pakartotiniam naudojimui ir perdirbimo lygius, atskirai nurodant gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos pasiektą uždarojo ciklo pluošto perdirbimo lygį;

4) [...] kito naudojimo **ir** šalinimo lygius ir

5) **naudotų IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, kurie laikomi tinkamais pakartotiniam naudojimui, eksporto lygius ir atliekomis tapusių IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių eksporto lygius;**

b) informaciją apie atliekų tvarkymo subjektų atrankos pagal 18 dalį procedūrą.

17a. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos kompetentingai institucijai taip pat pateiktų 17 dalies a ir b punktuose nurodytą informaciją kartu su a punkto 3, 4 ir 5 papunkčiuose nurodytu kiekiu pagal svorį.

18. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos, neužkraudamos neproporcingos naštos mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nustatytų skaidriais sutarties sudarymo kriterijais grindžiamą nediskriminacinę atrankos procedūrą, susijusią su atliekų tvarkymo paslaugų pirkimu iš 6 dalies a punkte nurodytų atliekų tvarkymo subjektų ir iš kitų atliekų tvarkymo subjektų paskesniai atliekų apdorojimui atlikti.

19. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos reikalautų iš gamintojų kasmet teikti duomenis apie rinkai tiekiamus IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius.

Tekstilės atliekų tvarkymas [...]

1. [...]
2. Valstybės narės užtikrina, kad [...] **naudotos tekstilės ir tekstilės** atliekų surinkimo, pakrovimo ir iškrovimo, transportavimo ir saugojimo infrastruktūra bei operacijos ir kitoks tvarkymas, įskaitant paskesnes rūšiavimo ir apdorojimo operacijas, būtų apsaugoti nuo oro sąlygų ir kitų užtaršos šaltinių, kad būtų išvengta surinktų tekstilės gaminių sugadinimo ir kryžminės užtaršos. Atskirai surinkti naudoti ir atliekomis tapę tekstilės gaminiai tikrinami atskirame surinkimo punkte **arba rūšiavimo patalpoje** siekiant nustatyti ir pašalinti nereikalingus objektus bei medžiagas ir medžiagas, kurios yra užtaršos šaltinis.
3. Valstybės narės užtikrina, kad, **be kita ko**, pagal 22c straipsnio 5 **ir 11** dalis atskirai surenkami naudoti ir atliekomis tapę tekstilės, su tekstile susiję ir avalynės gaminiai nuo surinkimo būtų laikomi atliekomis.

Kalbant apie IVc priede nenurodytus tekstilės gaminius ir **atsikratytus** neparduotus IVc priede išvardytus tekstilės, su tekstile susijusius ir avalynės gaminius, valstybės narės užtikrina, kad skirtingos tekstilės medžiagų ir tekstilės gaminių frakcijos atliekų susidarymo metu būtų laikomos atskirai, jei toks atskyrimas palengvina tolesnį pakartotinį naudojimą, [...] **parengimą** pakartotiniam naudojimui arba perdirbimą, įskaitant uždarojo ciklo pluošto perdirbimą, kai tai leidžia technologinę pažangą.

- 3a. **Nukrypstant nuo šio straipsnio 3 dalies, naudoti tekstilės, su tekstile susiję ir avalynės gaminiai, kuriuos galutiniai naudotojai tiesiogiai perdavė ir kuriuos pakartotinio naudojimo veiklos vykdytojas surinkimo punkte tiesiogiai profesionaliai įvertino kaip tinkamus pakartotiniam naudojimui, nuo surinkimo nėra laikomi atliekomis.**

4. Valstybės narės užtikrina, kad su naudotais ir atliekomis tapusiais tekstilės, su tekstile susijusiais ir avalynės gaminiais, atskirai surinktais, **be kita ko**, pagal 22c straipsnio 5 ir 11 dalis, būtų atliekamos rūšiavimo operacijos siekiant užtikrinti, kad jie būtų apdorojami laikantis 4 straipsnio 1 dalyje nustatytos atliekų hierarchijos.
5. Valstybės narės užtikrina, kad, **be kita ko**, pagal 22c straipsnio 5 ir 11 dalis atskirai surinktų naudotų ir atliekomis tapusių tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių rūšiavimo operacijos atitiktų šiuos reikalavimus:
- a) rūšiavimo operacija siekiama atrinkti tekstilės, **su tekstile susijusius ir avalynės gaminius** pakartotiniam naudojimui ir [...] **parengimui** pakartotiniam naudojimui, **pirmenybę teikiant pakartotiniam naudojimui vietoje;**
 - b) atrenkant tekstilės [...], **su tekstile susijusius ir avalynės gaminius** pakartotinio naudojimo operacijoms tai daroma laikantis tinkamo detalumo lygio, tiesiogiai pakartotiniam naudojimui tinkamas frakcijas atskiriant nuo tų, kurios pakartotiniam naudojimui turi būti dar [...] **rengiamos**, orientuojantis į konkrečią pakartotinio naudojimo rinką ir taikant naujausius su ta gaunančiąja rinka susijusius rūšiavimo kriterijus;
 - c) gaminiai, kurie laikomi netinkamais pakartotiniam naudojimui, išrenkami perdirbti ir, jei technologinė pažanga leidžia, visų pirma uždarojo ciklo pluošto perdirbimui;
 - d) pakartotiniam naudojimui skirta rūšiavimo ir paskesnių naudojimo operacijų išgava turi atitikti 6 straipsnyje nurodytus nebelaikymo atliekomis kriterijus.
6. Ne vėliau kaip [...] **2026 m. sausio 1 d.** ir po to kas 5 metus valstybės narės atlieka surinktų mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimą, kad nustatytų atliekomis tapusių tekstilės, **su tekstile susijusių ir avalynės gaminių** dalį jose. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos, remdamosi gauta informacija, galėtų reikalauti, kad gamintojo atsakomybę perimančios organizacijos imtųsi taisomųjų veiksmų siekdamos padidinti savo surinkimo punktų tinklą, ir vykdytų informavimo kampanijas pagal 22c straipsnio 13 ir 14 dalis.

7. Siekiant atskirti, ar tai naudoti **tekstilės, su tekstile susiję ir avalynės gaminiai, įvertinti kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, ar atliekomis tapę **tekstilės, su tekstile susiję ir avalynės gaminiai**, valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos galėtų patikrinti naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, **įvertintų kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, siuntų, dėl kurių kyla įtarimų, kad jose gali būti vežami atliekomis tapę gaminiai, atitiktį 8 ir 9 dalyse nustatytiems naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, **įvertintų kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, siuntų minimaliesiems reikalavimams, ir atitinkamai tas siuntas stebėti.
8. Valstybės narės užtikrina, kad profesiniu pagrindu ruošiamos naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, **įvertintų kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, siuntos atitiktų 9 dalyje nustatytus minimaliuosius įrašų tvarkymo reikalavimus ir kartu su jomis būtų pateikiama bent ši informacija:
- a) sąskaitos faktūros ir sutarties, susijusios su tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių pardavimu arba nuosavybės teisių į juos perdavimu, kopijos, kuriose nurodyta, kad gaminiai tiesiogiai skirti ir tinkami pakartotiniam naudojimui;
 - b) įrodymas, kad prieš tai atlikta rūšiavimo operacija **arba tiesioginis profesionalus įvertinimas, kad gaminiai tinkami pakartotiniam naudojimui**, pagal šį straipsnį ir, jei yra, pagal 6 straipsnio 2 dalį priimtus kriterijus, kuris pateikiamas įrašų kopijų forma ant kiekvieno siuntos ryšulio ir protokolo su visa 9 dalyje nurodyta įrašų informacija forma;
 - c) naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, **įvertintų kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, savo žinioje turinčio fizinio arba juridinio asmens, kuris profesiniu pagrindu organizuoja jų transportavimą, deklaracija, kad nė viena siuntoje esanti medžiaga nėra 3 straipsnio 1 dalyje apibrėžtos atliekos;
 - d) įrodymas, kad produktai transportavimo, pakrovimo ir iškrovimo metu gerai apsaugoti nuo žalos, visų pirma, kad jie tinkamai supakuoti, o krovinyms reikiamai sukrautas.

9. Valstybės narės užtikrina, kad naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių, **įvertintų kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, siuntos atitiktų šiuos minimaliuosius įrašų tvarkymo reikalavimus:
- a) rūšiavimo, **tiesioginio profesionalaus įvertinimo, kad gaminiai yra tinkami pakartotiniam naudojimui**, arba [...] **parengimo** pakartotiniam naudojimui operacijų įrašai turi būti tvirtai, bet ne nenuimamai, pritvirtinti ant pakuotės;
 - b) įrašė pateikiama ši informacija:
 - 1) ryšulyje esančio (-ių) tekstilės gaminio (-ių) aprašymas, kuriame nurodyta, kiek smulkiai išrūšiuoti gaminiai per rūšiavimo arba [...] **rengimo** pakartotiniam naudojimui operacijas, pvz., pagal drabužių tipą, dydį, spalvą, naudotojo lytis, sudedamosios medžiagos;
 - 2) bendrovės, atsakingos už galutinį išrūšiavimą arba [...] **parengimą** pakartotiniam naudojimui, pavadinimas ir adresas.
10. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai valstybės narės kompetentingos institucijos **arba patikrinimuose dalyvaujančios institucijos** nustato, jog dėl numatytos naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės **gaminių, įvertintų kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, siuntos **kyla įtarimų, kad tai [...] atliekos**, padengti tų naudotų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės **gaminių, įvertintų kaip tinkami pakartotiniam naudojimui**, dėl kurių kilo įtarimas, kad tai atliekos, analizės, tikrinimo ir saugojimo išlaidas galėtų būti reikalaujama iš IVc priede išvardytų tekstilės, su tekstile susijusių ir avalynės gaminių gamintojų, jų vardu veikiančių trečiųjų šalių arba kitų siuntą paruošusių asmenų.

* 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

** Reglamentas .../... (OL ..., p. ...) [*LB: prašom įrašyti Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento paskelbimo duomenis*]“;

[...] 29 straipsnio 2a dalis pakeičiama taip:

„2a. Valstybės narės priima specialias maisto atliekų prevencijos programas, kurios gali būti pateikiamos kaip jų atliekų prevencijos programų dalis.“;

9) įterpiamas 29a straipsnis:

„29a straipsnis

Maisto atliekų prevencijos programos

1. [...] Valstybės narės [...] **įvertina** ir pritaiko savo maisto atliekų prevencijos programas, kad galėtų pasiekti 9a straipsnio 4 dalyje nustatytus tikslus. Į tas programas įtraukiamos bent 9 straipsnio 1 dalyje ir 9a straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės ir, kai aktualu, IV ir IVa prieduose išvardytos priemonės, **ir apie jas pranešama Komisijai ne vėliau kaip [LB: prašom įrašyti datą – dveji metai nuo šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos]**.
2. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingas institucijas, atsakingas už **9a straipsnio 1 dalyje nurodytų** maisto atliekų [...] **prevencijos** priemonių, įgyvendinamų siekiant 9a straipsnio 4 dalyje nustatyto tikslo, koordinavimą, ir apie tai atitinkamai informuoja Komisiją ne vėliau kaip [LB: prašom įrašyti datą – trys mėnesiai po šios dalinio keitimo direktyvos įsigaliojimo dienos]. Komisija tą informaciją paskelbia atitinkamoje ES svetainėje.“;

10) 37 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės Europos aplinkos agentūrai kasmet teikia su 9 straipsnio 4 dalies įgyvendinimu susijusius duomenis ir 22c straipsnio 17 dalies a punkte ir **11a bei 17a dalyse** nurodytus duomenis. [...] Valstybės narės kasmet teikia Komisijai su 9a straipsnio 2 dalies įgyvendinimu susijusius duomenis.“;

b) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas šio straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų duomenų teikimo forma. Teikdamos su 11 straipsnio 2 dalies a ir b punktų įgyvendinimu susijusius duomenis, valstybės narės naudoja formą, nustatytą 2012 m. balandžio 18 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime, kuriuo priimamas valstybių narių teikiamų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų įgyvendinimo ataskaitų klausimynas. Rengiant duomenų apie maisto atliekas teikimo formą atsižvelgiama į pagal 9a straipsnio 3 dalį parengtą metodiką. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šios direktyvos 39 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

11) 38a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 7 straipsnio 1 dalyje, 9a straipsnio 3 dalyje, 11a straipsnio 10 dalyje, 27 straipsnio 1 bei 4 dalyse ir 38 straipsnio 2 bei 3 dalyse nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2018 m. liepos 4 d. 22a straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo [LB: *prašom įrašyti datą – aštuoniolika mėnesių po šios dalinio keitimo direktyvos įsigaliojimo dienos*]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnio 1 dalyje, 9a straipsnio 3 dalyje, 11a straipsnio 10 dalyje, 22a straipsnio 2 dalyje, 27 straipsnio 1 bei 4 dalyse ir 38 straipsnio 2 bei 3 dalyse nurodytus deleguotuosius įgaliojimus.

Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jam nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

b) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Pagal 7 straipsnio 1 dalį, 9a straipsnio 3 dalį, 11a straipsnio 10 dalį, 22a straipsnio 2 dalį, 27 straipsnio 1 bei 4 dalis ir 38 straipsnio 2 bei 3 dalis priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

12) įterpiamas IVc priedas, pateiktas šios direktyvos priede.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo *[LB: prašom įrašyti datą – [...] dvidešimt keturi mėnesiai po šios dalinio keitimo direktyvos įsigaliojimo dienos]*. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

IVc PRIEDAS

Gaminiai, dėl kurių taikoma didesnė gamintojo atsakomybė, kiek tai susiję su tekstilės, su tekstile susijusiais ir avalynės gaminiais

1 dalis

[...] Tekstilės gaminiai ir tekstilės drabužiai bei drabužių priedai, **skirti naudoti namų ūkio arba kitoms reikmėms, jeigu tokie gaminiai savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašūs į namų ūkio reikmėms skirtus gaminius**, kuriems taikomas 22a straipsnis

KN kodas	Aprašymas
61 – visi skirsnyje išvardyti kodai	Megzti arba nerti drabužiai ir jų priedai
62 – visi skirsnyje išvardyti kodai	Drabužiai ir jų priedai, išskyrus megztus ir nertus
6301	Antklodės ir kelioniniai pledai (išskyrus tuos, kurių KN kodas yra 6301 10 00)
6302	Lovos baltiniai, stalo baltiniai, baltiniai kūno priežiūrai ir virtuvės baltiniai
6303	Užuolaidos (įskaitant portjeras) ir vidinės uždangos; užuolaidų arba lovų lambrekenai
6304	Kiti patalpų įrengimui skirti dirbiniai, išskyrus priskiriamus 9404 pozicijai
6309	Dėvėti drabužiai ir kiti dėvėti dirbiniai
6504	Skrybėlės ir kiti galvos apdangalai, pinti arba pagaminti iš bet kurių medžiagų juostelių sujungimo būdu, su pamušalu ar be pamušalo arba su apdirbtais ar neapdirbtais kraštais
6505	Skrybėlės ir kiti galvos apdangalai, megzti arba nerti ar pagaminti iš nėrinių, veltinio arba iš kitų tekstilės medžiagų rietime (bet ne juostelių pavidalo), su pamušalu ar be pamušalo arba su apdirbtais ar neapdirbtais kraštais; tinkeliai plaukams iš bet kurios medžiagos, su pamušalu ar be pamušalo arba su apdirbtais ar neapdirbtais kraštais

Avalynė ir drabužiai bei drabužių priedai, **skirti naudoti namų ūkio arba kitoms reikmėms, jeigu tokie gaminiai savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašūs į namų ūkio reikmėms skirtus gaminius**, kurie daugiausia sudaryti ne iš tekstilės, **kuriems taikomas 22a straipsnis**

KN kodas	Aprašymas
4203	Drabužiai ir drabužių priedai iš išdirbtos arba kompozicinės odos (išskyrus avalynę bei galvos apdangalus ir jų dalis, taip pat 95 skirsniumi priskiriamas prekes, pavyzdžiui, antblauzdžius ar fechtavimosi kaukes)
6401	Neperšlampama avalynė, su guminiais arba plastikiniais išoriniais padais ir batviršiais, kurios batviršiai nepritvirtinti prie padų ir batviršių detalės nesujungtos siūlėmis, kniedėmis, vinimis, varžtais, kaiščiais arba panašiais būdais
6402	Kita avalynė su guminiais arba plastikiniais išoriniais padais ir batviršiais
6403	Avalynė su išoriniais padais iš gumos, plastikų, odos arba kompozicinės odos ir su odiniais batviršiais
6404	Avalynė su išoriniais padais iš gumos, plastikų, odos arba kompozicinės odos ir su batviršiais iš tekstilės medžiagų
6405	Kita avalynė